

RandKrant

M A A N D B L A D

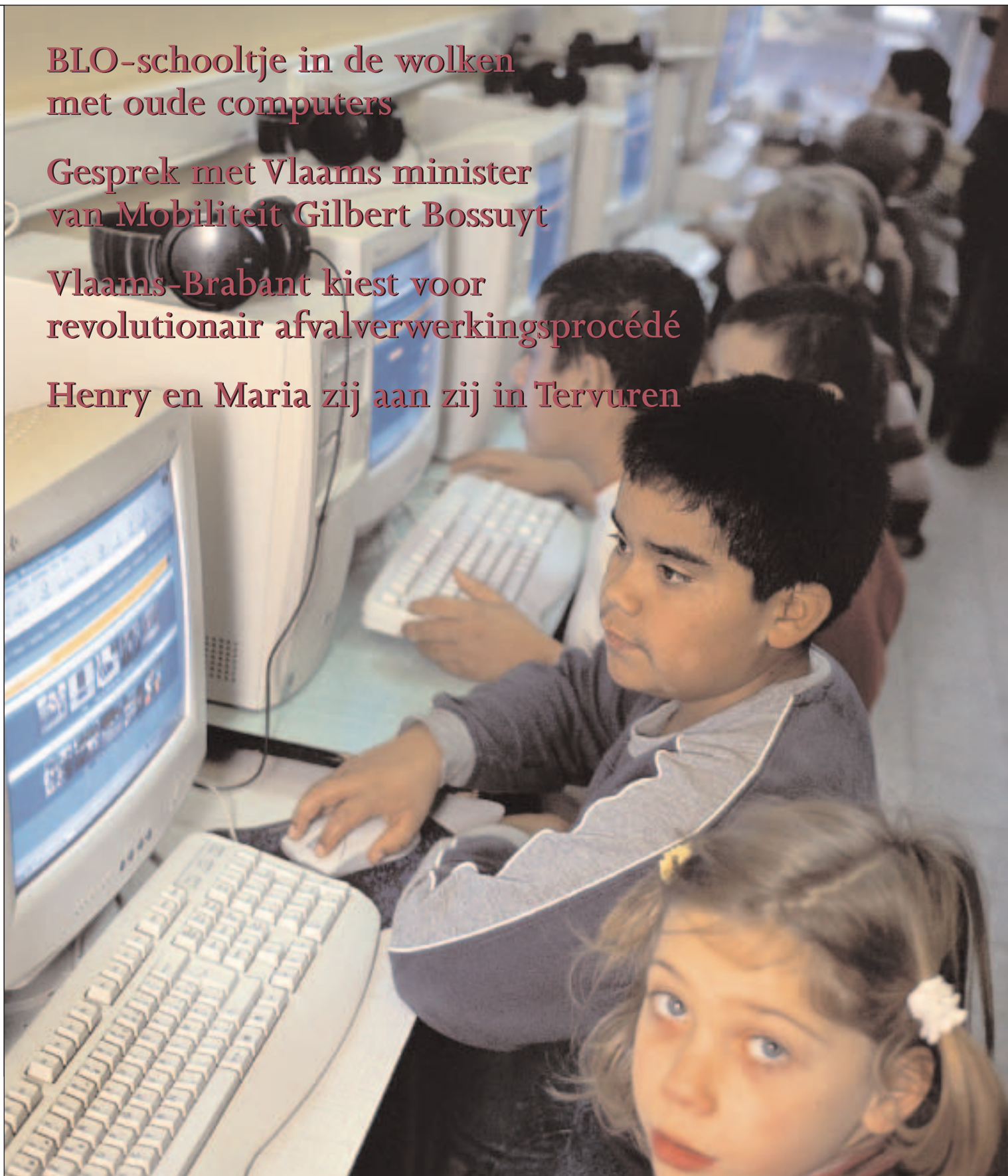
VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

BLO-schooltje in de wolken
met oude computers

Gesprek met Vlaams minister
van Mobiliteit Gilbert Bossuyt

Vlaams-Brabant kiest voor
revolutionair afvalverwerkingsprocédé

Henry en Maria zij aan zij in Tervuren

De minister houdt de vinger aan de pols

Werpen de deelstaatverkiezingen van 13 juni e.k. hun verlamme schaduw al vooruit? De vraag rijst na lezing van de 'Beleidsbrief Vlaamse rand. Beleidsprioriteiten 2003-2004', een werkstuk van Vlaams minister Paul Van Grembergen die bevoegd is voor de regio. Goede bedoelingen te over, maar durf en visie zijn - helaas - ver te zoeken.

Het gebrek aan visie en durf in deze beleidsbrief komt vooral tot uiting in de doelstellingen inzake de versterking van het Nederlandstalig karakter van de rand, het onthaal- en integratiebeleid van anderstaligen of nog het onderwijs. 'Het Vlaamse beleid op het gebied van NT2 (Nederlands Tweede Taal), compleet met de discussie over de geplande steunpunten 'Huizen van het Nederlands' wordt door de vzw 'de Rand' ook op de voet gevolgd. Samen met de provincie Vlaams-Brabant en de vzw 'de Rand' zullen we erover waken dat de randnoden voldoende worden gesignaleerd. De specificiteit van NT2 in de rand mag immers niet uit het oog verloren worden', zo luidt een cruciale passage in de Beleidsbrief.

Onbeantwoorde vragen

Met zo'n formulering kun je natuurlijk alle kanten uit. Een ernstige analyse van de noden en een remedie blijven uit, spijs de dringende oproep van gouverneur Lodewijk De Witte bij de opening van het politieke werkjaar van de provincie Vlaams-Brabant vorig jaar september. Daarin signaleerde hij onder meer dat 'alleen al op het vlak van het aantal cursussen, het aanbod Nederlands onvoldoende is, in het bijzonder in Halle-Vilvoorde en in de Vlaamse rand'. Ook over de inplanting en de rol van de zeven 'Huizen van het Nederlands' die in 2003 in de verschillende provincies van start gingen, was De Witte on-

dubbelzinnig. 'Het kan niet voldoende zijn om ontvangst en taallessen te coördineren vanuit één provinciaal centrum omdat de problematiek in Halle-Vilvoorde te verschillend is en omdat de noden er zo groot zijn', aldus de gouverneur die daar in één adem aan toevoegde: 'Het beleid dat de Vlaamse regering wil voeren voor de Vlaamse rand zou een mislukking zijn, mochten de specifieke vragen in dit dossier niet worden ingelost'.

De Beleidsbrief voedt niet meteen de hoop dat die 'inlossing' er snel komt. Integendeel zelfs, want de analyse van de gouverneur wordt nagenoeg nergens vertaald in concrete beleidspunten.

Inzake de verplichte inburgering van vreemdelingen van buiten Europa die per 1 april a.s. van kracht moet worden, liet het stadsbestuur van Vilvoorde vorig najaar eveneens een krachtige waarschuwing horen. Zonder extra middelen is inburgering (o.a. via taallessen Nederlands en maatschappelijke oriëntatie) een onbegonnen opgave, heette het kort en bondig. Ook aan die vingerwijzing gaat de Beleidsbrief al te gemakkelijk voorbij.

FOTO: PASCAL VIGNERON

Goede bedoelingen te over, maar durf en visie zijn in de Beleidsbrief helaas ver te zoeken

Leuke dingen voor de mensen

Of er dan niets goeds staat in de beleidsprioriteiten 2003-2004? Toch wel. Het zou maar jammer zijn als de minister na al het werk dat de voorbije jaren op het terrein werd gedaan niets aantrekkelijks zou kunnen aanbieden. De culturele programmering en de verdere uitbouw van het Bruegelproject zien er bijvoorbeeld veelbelovend uit. Een van de blikvangers is ongetwijfeld de grootse retrospectieve tentoonstelling rond het werk van beeldhouwer Rik Poot die dit jaar zijn 80ste verjaardag viert. Voorts bestaan er plannen om in het Pajottenland - zoals in het West-Vlaamse Watou - literaire wandelroutes op te zetten waarbij streekgebonden gedichten op een artistieke manier in het landschap worden uitgebeeld. Dat project vaart onder de vlag 'Pajozie-route'. Daarnaast wordt in nauwe samenwerking met de provincie Vlaams-Brabant gesleuteld aan een zo optimaal mogelijke culturele, toeristische en recreatieve ontsluiting van de groene rand rond Brussel. Allemaal leuk voor de mensen natuurlijk, maar wellicht onvoldoende om de dreigende verfransing van de rand te keren.

Johan Cuppens

The minister keeps a finger on the pulse

Are the state elections of 13 June already casting their paralyzing shadow before them? The question arises after reading the policy letter for the Flemish district for 2003-2004 from Flemish minister Paul Van Grembergen who has jurisdiction for the region. Good intentions in abundance, but daring and vision are hard to find. This above all is expressed in the objectives for strengthening the Dutch language character of the district, the reception and integration policy for foreign language speakers and education. A serious analysis of the needs in the district and a remedy to do something about them is not forthcoming. There are also positive items in this policy letter however. Cultural programming and further development of the Bruegel project for example look quite promising.

inhoud

januari 2004 nr. 1

Mobiliteit uit het slop (4) 4

Vlaams minister van Mobiliteit Bossuyt: 'Zonder een goed alternatief krijg je de mensen niet uit hun wagen'

Vlaams-Brabant kiest voor revolutionair afvalverwerkingsprocédé 8

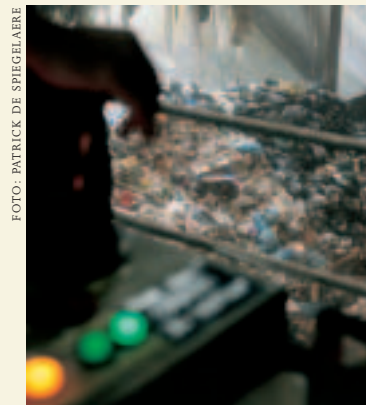

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

FiguranDten 10

Professor Wim Blonk (64) uit Overijse fietste vorig jaar in zijn eentje een ronde van Frankrijk van 4.600 km, inclusief de Alpen en de Pyreneeën, om geld in te zamelen voor een ontwikkelingsproject ten behoeve van doofstomme kinderen in Tanzania. Op zijn palmares prijken toen al 'fietsverre' bestemmingen als Santiago de Compostela, Rome, Gibraltar en Boedapest.

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Vijf gemeenten uit de Druivenstreek slaan handen in elkaar 12

Leven en welzijn in de rand (9) 22

Donkere wolken boven psychiatrische thuiszorg

Dorpsgezichten (10) 26

Henry van de Velde en zijn vrouw Maria Sèthe liggen begraven op het kerkhof van Tervuren. Hij werd wereldberoemd als architect, zij cijferde zich weg en beredderde zijn lopende zaken.

FOTO: EDGARD ALSTEENS

en ook nog Van Asse tot Zaventem 6 Zonder omwegen 24
Van huizen en tuinen 25 RestauranDt 28 Gemengde gevoelens 32

Floris' kijk op de leuke kant van de rand

Vlaams minister van Mobiliteit Bossuyt: 'Zonder een goed alternatief krijg je de mensen niet uit de wagen'

Vlaams minister van Mobiliteit Gilbert Bossuyt (sp.a) maakte een tijdje geleden zijn mobiliteitsplan bekend. We vroegen hem hoeveel mobiliteit er in zit voor de Vlaamse rand.

De rand rond Brussel heeft de voorbije decennia veel ondernemingen aangetrokken en jobs geschapen. Dat veroorzaakte mobiliteitsproblemen die nu zo erg zijn dat ze de aantrekkelijkheid van de rand als bedrijfslocatie beginnen aan te tasten. Toch zien we in het mobiliteitsplan weinig specifieke verwijzingen naar de problemen in de rand.

Gilbert Bossuyt 'In het mobiliteitsplan Vlaanderen is er minstens evenveel aandacht voor de mobiliteitsproblemen in de Vlaamse rand rond Brussel als voor de Antwerpse en Gentse mobiliteitsproblematiek. Net als elders in Vlaanderen werd in de rand de voorbije jaren fors geïnvesteerd in de realisatie van basismobiliteit (het binnen wandelafstand brengen van openbaar vervoer voor alle Vlamingen, n.v.d.r.) via de verbetering van het aanbod van De Lijn. Zo werden een aantal belangrijke assen van het Gewestelijk Expressnet (GEN) al gerealiseerd. Voor Vlaams-Brabant zal de basismobiliteit gerealiseerd zijn tegen het einde van 2006. Kortom, binnen de bevoegdheid van het Vlaams Gewest halen we het onderste uit de kan.'

Maar het spoor zit muurvast.

GB 'Juist bij de spoorweg ligt de belangrijkste sleutel voor het oplossen van de mobiliteitsproblemen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Vlaamse rand. Maar het spoor is federale materie. In ons plan staan desalniettemin een hele reeks spoorprojecten. Voor het knooppunt Brussel willen we de Noord-Zuidverbinding moderniseren en de snelheid ten zuiden van Brussel-Zuid en ten noorden van Brussel-Noord verhogen. Daarnaast moet de tunnel Schuman-Josaphat er komen, een rechtstreekse verbinding met de Europese wijk die de Noord-Zuidverbinding kan ontlasten. Op de as Brussel-Antwerpen-Nederland willen we de snelheid optrekken. Op de oost-westas Oostende-Brussel-Luik moet er tussen Denderleeuw en Brussel en tussen Schaarbeek en Leuven een 3e en 4e spoor komen. Van essentieel belang voor de ontsluiting van de luchthaven van Zaventem is het inleggen van rechtstreekse treinen vanuit de voornaamste Vlaamse steden. Dat is de zogenaamde diablo, in zuidelijke richting naar Leuven en naar het noorden richting Antwerpen. De stations van Vilvoorde en Diegem moeten worden uitgebouwd als overstappunt voor de bediening van de belangrijke regio Zaventem.'

Met de trein naar Brussel

Met die goede voornemens wordt de rand al tien jaar zoet gehouden. De realiteit is helaas dat de NMBS momenteel

boudweg zegt: we hebben geen geld.

GB 'Naar de NMBS moet je tegenwoordig voor niks meer bellen, dat klopt! Als je hun investeringsprogramma hebt gezien, weet je genoeg. Federaal minister van overheidsbedrijven Johan Van de Lanotte (sp.a) beseft dat er andere accenten zullen moeten worden gelegd, maar hij heeft eerst andere katten te geselen zoals de schuldafbouw van de NMBS en de inkrimping van het personeel. Ik heb hem laten weten dat ik zou willen dat de NMBS nu eindelijk eens meedoet met het mobiliteitsbeleid in het Vlaams Gewest.'

Gilbert Bossuyt

U bent de zoveelste die dat vraagt.

GB 'Je moet het niet vragen aan de NMBS. Daar zit de bekwaamheid niet meer om dat te doen, want anders hadden ze het al lang gedaan. Er is in de rand een potentiële markt van mensen die met de trein naar Brussel willen gaan. Daar is nooit werk van gemaakt, tenzij heel incidenteel. Er zijn een aantal federale ministers geweest die niet de reflex hadden of niet de macht of de kracht hadden om dat beleid door te zetten. De NMBS moet beseffen dat het spoor er is om reizigers te vervoeren maar de maatschappij stak liever geld in vrachtwagens om pakjes te vervoeren. Toch blijven we ons best doen. Recent hebben we op het overlegcomité met de federale regering overeenstemming

bereikt omtrent een aangepast meerjarenprogramma. Dat voorziet dat luchthavenuitbater BIAC de realisatie van de diabolos (verbinding Antwerpen-Luchthaven-Leuven) pre-financiert. De diabolos zal in het nieuwe schema klaar zijn in 2010. De tunnel Schuman-Josaphat is opgenomen in het investeringsprogramma van de NMBS - periode 2004-2007. Ook daar mogen we dus verwachten dat de werken relatief snel zullen starten, wellicht dit jaar al.' (Volgens de NMBS worden dit jaar alleen studies gedaan over de tunnel, n.v.d.r.)

Meer samenwerking tussen de gewesten en vervoersmaatschappijen, onder meer inzake informatieverstopping, tarifiering, het op elkaar afstemmen van uurroosters en frequentie zou het GEN al een stuk dichterbij brengen. Dat lukt niet echt. Hoe wilt u aan de kar trekken?

GB 'Sinds meer dan een jaar is er een GEN-samenwerkingsakkoord waarin allerlei afspraken zijn gemaakt inzake bediening, tarifiering en gemeenschappelijke marketing. Ik hoop dat we de komende maanden op het terrein nog vooruitgang boeken. Het probleem is ook dat niet iedereen bij de Brusselse vervoersmaatschappij daar zo mee bezig is, omdat ze denken dat ze daar niet zoveel voordeel bij hebben. Het is aan de federale minister van Vervoer (Bert Anciaux, sp.a-Spirit) om hier het initiatief te nemen. Dat neemt niet weg dat er nu al heel wat samenwerking bestaat waar weinig over gesproken wordt. Ik verwijs naar de

realisatie van het JUMPTicket in Brussel dat geldig is op het totale openbaar vervoersaanbod op Brussels grondgebied.'

Meer rijvakken

In uw plan zijn de meest concrete toezeggingen voor de rand capaciteitsuitbreidingen in de wegeninfrastructuur: een extra rijvak

op de Ring tussen Wemmel en Kraainem en vier rijvakken tussen Leuven en Brussel. Hoe valt dat te rijmen met het terugdringen van de automobiliteit, één van de belangrijkste doelstellingen van het mobiliteitsplan?

GB 'Pardon, het gaat over het terugdringen van de groei van de automobiliteit. We zijn realistisch: de alternatieven voor het autoverkeer hebben onvoldoende reservecapaciteit om de groei van de mobiliteit volledig op te vangen. Bovendien willen we Brussel en de Vlaamse rand niet steeds meer onbereikbaar laten worden.'

Wat kan er nog gebeuren om de uit de hand lopende automobiliteit in de rand aan te pakken?

GB 'Ons plan voorziet naast het versterken van de alternatieven en het waarborgen van een minimumkwaliteit voor het autoverkeer ook flankerende maatregelen. Ik denk daarbij in de eerste plaats aan het parkeerbeleid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Als daar niet zorgvuldiger wordt omgegaan met het aanbod zal het steeds meer personen- en goederenverkeer blijven aanzuigen. In de Vlaamse rand moet de ruimtelijke ordening rekening houden met mobiliteit. In het verleden werden te dikwijls bedrijvzones ingeplant overal waar ruimte was, en pas later als die zones stilaan in

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

gebruik werden genomen, kwamen de bereikbaarheidsproblemen. Die zijn dikwijls heel moeilijk op te lossen want je kunt niet overal hoogwaardig openbaar vervoer aanbieden. Misschien moet je op slecht bereikbare locaties wel radicaal kiezen voor andere vormen van werkorganisatie, zoals een 4-dagenweek met behoud van werktijden, of telewerken.'

Overheid moet blijven sturen

Vlaanderen voert met zijn concept basismobiliteit een progressief beleid. Hoeveel blijft daarvan overeind als de EU haar liberaliseringsplannen (spoor, streekvervoer) doorzet? Federaal vice-premier Van de Lanotte stelde al dat we de basismobiliteit kunnen vergeten als de EU haar zin krijgt. Uw mening?

GB 'We zijn het daaromtrent niet eens met Europa. Op termijn zul je het vervoer per spoor en over het water goedkoper moeten maken. Nu al vervoeren we met overheids-tussenkomst gevaarlijke stoffen per schip vanuit Leuven. Dat gebeurt hoofdzakelijk uit veiligheidsoverwegingen.'

Maar zijn basismobiliteit en liberalisering combineerbaar?

GB 'Ik ben het niet eens met wat Europa daarover zegt. Het houdt er geen rekening mee dat Vlaanderen aan het dichtslippen is. Een puur liberale visie biedt geen oplossing. Wat voor ons primeert, is veiligheid, ecologie, en uiteindelijk ook economie. Want je kunt je 'just in time'-leveringen wel vergeten als alles dichtslibt hè. Dat is de reden waarom we steeds meer vragen hebben bij de voorgestelde aanpak door de EU. Gelukkig stellen we vast dat er voor de voorstellen tot liberalisering van het stads- en streekvervoer momenteel geen consensus is te vinden in Europa en dat men nadenkt over nieuwe concepten.'

Aan welke nieuwe concepten denkt u?

GB 'We moeten ingrijpen en proberen te sturen. Bedrijfsvervoerplannen zijn maar één voorbeeld. De ondernemingen beseffen stilaan dat ze daarbij kunnen winnen, kijk maar naar de interessante voorbeelden bij Colruyt. Dat zijn oplossingen die aanvaardbaar zijn voor Europa hoewel ze niet passen in dat liberale concept. Maar ook politiek moeten we verder werken. Het kan niet dat het spoor volledig geliberaliseerd wordt. Zoiets werkt niet en dat wordt nu al aangetoond in andere landen. Er zijn teveel basisinvesteringen nodig vooraleer je het eindproduct, het vervoer, kunt afleveren. Dat kan nooit rendabel zijn, tenzij je de trein heel duur wil maken, maar wij willen hem juist betaalbaar houden voor de gewone mens. Onze concurrent is hier het wegverkeer, niet de andere landen. Zonder een goed alternatief krijg je de mensen niet uit de wagen en zo'n alternatief uitbouwen, kan niet volgens markteconomische beginselen.'

John Vandaele

DE RAND

Nieuw stripverhaal in RandKrant

Vanaf deze maand verschijnt in RandKrant een nieuwe strip van de hand van de jonge tekenaar Floris De Smedt (°1978). Daarmee komt een einde aan de reeks heemkundige stripverhalen die Chris Vandendriessche sinds december 2000 maandelijks voor ons blad maakte, waarbij hij zich zorgvuldig inspireerde op oude volksverhalen en authentiek feitenmateriaal uit de regio.

Floris De Smedt uit Groot-Bijgaarden studeerde animatiefilm en beeldverhaal

aan de Hogeschool Sint-Lukas in Brussel, waar hij in 2002 afstudeerde. Werk van zijn hand werd al gepubliceerd in Demo, het magazine van Sint-Lukas, INK, Zone 5300 en Myx. Zelfs als u deze publicaties niet kent, zou Floris De Smedt geen onbekende voor u mogen zijn, want sinds september van vorig jaar verschijnt op pagina 3 van RandKrant maandelijks een cartoon van hem. De

centrale figuur in het nieuwe stripverhaal is Randman, een soort superheld die door politici wordt ingehuurd om de problemen van de bewoners van de rand te helpen oplossen. Maar de remedies die Randman verzint, blijken soms erger dan de kwaal.

HC

HOEILAART

Kasteel van Groenendaal wordt eindelijk gerestaureerd

Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw Ludo Sannen heeft aan burgemeester Laureys van Hoeilaart laten weten dat binnenkort eindelijk gestart zal kunnen worden met de restauratie van het kasteel van Groenendaal dat er al geruime tijd vervallen bij staat. De buitengevel krijgt een grondige opknappbeurt en ook binnenin zijn ingrijpende aanpassingen nodig omdat de administratie Bos en Groen van het ministerie

van de Vlaamse Gemeenschap er zijn intrek zal nemen. 'Voorlopig zit onze administratie nog verspreid', zegt diensthoofd voor Vlaams-Brabant Marcel Vossen. 'Met de verhuizing naar het kasteel kunnen we alles centraliseren, want ook het opleidingscentrum voor boswachters en groenarbeiders zal hier worden gevestigd. Bovendien is het bosmuseum vlakbij.'

Wanneer Bos en Groen

precies zijn intrek in het kasteel zal kunnen nemen, is nog niet duidelijk. 'Er moeten heel wat aanpassingen gebeuren omdat het kasteel altijd een horecabestemming heeft gehad', aldus nog Marcel Vossen. De Engelstalige bridgeclub die hier momenteel nog regelmatig samenkomt, zal

op termijn naar elders moeten uitwijken. Het kasteel van Groenendaal werd op 20 maart 2001 door de federale overheid overgedragen aan de Vlaamse Gemeenschap. De site maakt samen met de omgeving deel uit van het Bruegelproject.

Avh

VILVOORDE

Wasgoed mee naar het werk

Zes maanden na de opening is de strijkwinkel in Vilvoorde al een succes. De bedoeling van het initiatief is om laaggeschoolden en langdurig werklozen aan de slag te helpen. De vier werkneemsters van de Vilvoordse strijkwinkel krijgen er omwille van de steeds groter wordende berg strijk binnenkort zelfs twee collega's bij. Bovendien kon de strijkwinkel een overeenkomst afsluiten met twee grote bedrijven uit de regio. 3M en Federal Express willen namelijk hun werknemers de mogelijkheid bieden om gebruik te

maken van de service van de strijkwinkel. 'De werknemers kunnen hun wasgoed naar het werk meenemen en tegen het einde van de werkdag krijgen ze hun was gestreken terug', legt Daniel Deboeck van Federal Express in Melsbroek uit. 'Het project zit nu nog in de startfase maar de werknemers zijn alvast erg enthousiast. Dankzij de overeenkomst wordt hun huishoudelijk werk een stuk lichter en dat valt duidelijk in de smaak', besluit Deboeck.

TD

FOTO: PASCAL VINGENON

Het kasteel van Groenendaal

Provincie investeert in sociale huisvesting

De provincieraad besliste op 18 november van vorig jaar het provinciaal subsidiebeleid voor de bouw van huur- of koopwoningen voor de laagste inkomens en lage middeninkomens door gemeenten, OCMW's, sociale huisvestingsmaatschappijen en andere instanties te hervormen.

De provincie kent voortaan projectsubsidies toe van 20.000 tot 26.000 euro per gerealiseerde huurwoning afhankelijk van de prijzen op de lokale woningmarkt, evenals een renteloze renovatielening voor 9 jaar van maximum 12.390 euro per opgeknapt huis, mits die woningen verhuurd wor-

den aan personen met een inkomen dat een bepaalde maximumgrens niet overstijgt. Voor alleenstaanden is die grens bijvoorbeeld 31.410 euro per jaar. De provincie kan ook een samenwerkingsverband aangaan met een of meer initiatiefnemers om woningen of kavels te realiseren. Hierbij kunnen zowel huur- als koopwoningen gerealiseerd worden.

Wat verandert er voor de Vlaamse rand? Specifiek voor de rand konden initiatiefnemers aanspraak maken op een subsidie die moest resulteren in een huur- of koopvermindering. In het nieuwe reglement

valt dit laatste weliswaar weg, maar zal in de praktijk eveneens een prijsverminderend effect optreden. De prijs die de initiatiefnemers hanteren, zal immers een van de criteria zijn op basis waarvan de subsidieaanvragen beoordeeld worden. Bij de samenwerkingsverbanden die de provincie wil aangaan, wordt de voorkeur gegeven aan projecten in de Vlaamse rand. De subsidies voor huurprojecten zullen in deze regio ook hoger liggen dan elders wegens de hogere prijzen op de woningmarkt. Met de nieuwe aanpak hoopt het provinciebestuur het aantal sociale huurwoningen te verhogen, want Vlaams-Brabant heeft op dat vlak een achterstand. **LV**

DE KAAK VAN DWORP

Voor Dworp is maar weinig bewaard gebleven dat aan zijn verleden herinnert. In het dorp bevinden zich naast de oude kartonmolen Winderickx ook nog de binnenromp van het kasteel van de Heren van Dworp uit de 17de eeuw, de pastorie uit 1762, het 'Hooghuis', het 'Kloosterken' op de Wortelberg en enkele oude pachthoven. Daarmee zijn we nog niet helemaal rond. Op het plein voor het oud gemeentehuis prijkt ook nog een achthoekige zuil op een geprofileerde sokkel met drie treden, met op de zuilschacht een leeuwenkop. Die zuil werd daar pas in 1948 opgericht. Veel mensen vragen zich af wat die arduinen kolom daar staat te doen en wat de betekenis ervan is.

Volgens een oud plan uit het begin van de 17de eeuw stond er een schandpaal (kaak) op het plein voor de gotische kerk. Die kerk is al lang verdwenen. Ze werd in 1780 afgebroken en vervangen door een classicistisch godshuis dat op zijn beurt in 1890 werd vervangen door de huidige kerk.

Kanunnik Raymond Lemaire vond brokstukken van de schandpaal terug in de tuin van het gravenkasteel.

Hoe de kaak daar terecht kwam?

Het is zo goed als zeker dat de zuil nog voor 1800 op bevel van de Franse bezetter werd afgebroken, die zo elke herinnering aan de onderdrukking van de gewone man wilde uitwissen. Graaf Cornet de Grez, de toenmalige kasteelbewoner, vond dat deze zuil als overblijfsel van een heerlijk recht zijn eigendom was en eiste hem op. Alleen de schacht, gekapt in barokstijl (ca. 1650), werd in de kasteelhof teruggevonden. Het voetstuk en de bekroning bleven spoorloos.

Schepen August Winderickx ontdekte dat van het voetstuk bestaande uit drie achtkantige arduinen treden, deurdorpels en keldertrappen waren gemaakt in het huis waar voor de Eerste Wereldoorlog dokter Marinus woonde. Om de treden te kunnen behouden, kocht Winderickx de woning, liet er de dorpels uitbreken en bewaarde ze in de hoop dat de kaak van Dworp ooit in ere zou worden hersteld.

In 1948 kon August Winderickx het gemeentebestuur van Dworp ervan overtuigen de kaak opnieuw recht te zetten, niet om er zoals in het Ancien Regime op marktdagen veroordeelden te laten bespotten, maar gewoon als herinnering aan het verleden van Dworp.

Jaak Ockeley

FOTO: PASCAL VIGNERON

TERVUREN

Vissen verhuisd

De Centrale Maatschappij ter Bescherming van de Riviervisserij heeft een paar weken geleden de vissen uit de grote vijver van het park van Tervuren weggehaald. 'De vijver van acht hectaren bevatte zowat 25 ton vissen, dus het was een hele klus', vertelt Georges De Bijser, lid van de Centrale Maatschappij, die 114 jaar lang de grootste vijver van het park van Tervuren beheerde. 'We mogen die vijver niet langer beheren van het Vlaams Gewest dat enkele jaren geleden het eigendomsrecht kreeg, en dus hebben we er al onze vissen uitgehaald en ze ver-

deeld over andere visvijvers. Maar het blijft een regelrechte ramp voor de sportvissers.' De leden van de Centrale Maatschappij die meer dan een eeuw voor het visbestand en het onderhoud van de vijver zorgden, vrezen dat de overdracht naar het Vlaams Gewest geen goede zaak is. 'Tien jaar geleden nam het Vlaams Gewest al het beheer in handen van twee kweekvijvers hier in de buurt. Vissen zijn er nooit meer gekweekt maar er is wel een riool op aangesloten. We zijn dan ook bezorgd over de toekomst van de grote vijver. Er wordt gezegd dat er op termijn opnieuw gevist zal kunnen worden, maar dat moet ik eerst met mijn eigen ogen zien', besluit Georges De Bijser. **TD**

FOTO: PASCAL VIGNERON

EEN 'SNELKOOKPAN' VOOR HUISVUIJL

Vlaams-Brabant kiest voor revolutionair afvalverwerkingsprocédé

De provincie Vlaams-Brabant verloor vorig jaar definitief de jarenlange juridische procedureslag met lokale comités en allerhande overheden uit de Vlaamse rand en het Brussels Gewest voor de bouw van een verbrandingsoven in Drogenbos. Vrees voor de volksgezondheid was de drijfveer achter het protest tegen die oven. In september l.l. verbaasde dezelfde provincie echter vriend en vijand met de aankondiging dat ze haar huishoudelijk restafval in de toekomst wil laten verwerken in een nog te bouwen Fibrecycle®-installatie volgens een nieuwe, uiterst milieuvriendelijke stomings- en scheidingstechniek. Geen milieuhinder, 90 procent recyclage en het wordt allemaal veel goedkoper voor de overheid en de burger. To good to be true?

Vanaf het ogenblik dat duidelijk was dat het project-Drogenbos definitief geen doorgang kon vinden, overlegde de provincie met de vijf afvalintercommunales die in Vlaams-Brabant actief zijn - Haviland, Incovo, Interleuven, Inter-rand en Interza - over hoe het nu verder moest. Samen werd een aanbesteding uitgeschreven voor de verwerking van 120.000 ton huishoudelijk restafval per jaar gedurende de komende 18 jaar. Momenteel produceren de 1,02 miljoen

Vlaams-Brabanders samen echter nog zo'n 170.000 ton restafval per jaar. Gedeputeerde Jean-Pol Olbrechts, bevoegd voor leefmilieu, hoopt via een doorgedreven preventiebeleid en selectieve inzamelingsmaatregelen op korte termijn dit verschil van 50.000 ton te kunnen wegwerken.

Van de bedrijven die intekenden op de aanbesteding bleven er uiteindelijk drie over: Indaver, Van Gansewinkel en Biffa. In overleg met de afvalintercommunales koos de provincie medio september 2003 tenslotte voor het laatste. Biffa België is een 100 procent dochteronderneming van het Britse Severn Trent, een internationaal milieuconcern actief in water, afval en milieugerelateerde dienstverlening. Biffa België verwerkt momenteel ongeveer 620.000 ton afval per jaar, waarvan de helft uit Vlaanderen, en stelt verspreid over 11 vestigingen in ons land zo'n 600 mensen te werk. Het hoofdkantoor bevindt zich in Vilvoorde.

Afval bijna volledig herbruikbaar

Bij het Fibrecycle®-procédé wordt het aangevoerde afval binnen het uur na aankomst in een grote trommel gedeponeerd waar het onder een temperatuur van 150° wordt gestoomd en steriel gemaakt, een proces dat een uur duurt. Dit stomen zet de organische fractie van het restafval (70 procent) om in vezels. Via een mechanische nascheiding worden vervolgens de recycleerbare fracties vezels, metalen, inerte materialen en plastic van mekaar gescheiden waarna nog 10 procent residumateriaal overblijft. Het verwerkingsproces gaat niet gepaard met verbranding noch een andere scheikundige omzetting waarbij emissies vrijkomen. Het stomen maakt het afval niet alleen steriel en zuiver, maar ook geurvrij. 'Van bij de aankomst belandt al het afval in een volledig afgesloten hal waar een lage druk heerst zodat er geen geur naar buiten kan. De lucht kan slechts naar buiten na een dampbehandeling die ze geurvrij maakt', aldus directeur business planning Frank Coenen van Biffa.

Dank zij deze nieuwe technologie wordt het afval voor 90 procent recycleerbaar, wat eveneens uitzonderlijk is in de sector van de afvalverwerking. Wat overblijft na verwerking en droging bestaat voor 56 procent uit vezels, 15 procent water, 11 procent plastic, 5 procent inerte materialen, 3 procent metalen en 10 procent residu. De vezels kunnen tot allerhande producten zoals stoepranden worden verwerkt of via verbranding, vergassing of vergisting omgezet worden in groene energie. Met uitzondering van het residu kunnen al de andere materialen worden herbruikt. Het plastic kan ook als vervangingsbrandstof dienen in de cement- of kalkindustrie of als energiebron worden gebruikt voor elektriciteits- of warmteproductie.

Het Fibrecycle®-procédé (of technologie van de vezelcyclus)

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Vlaams-Brabant entscheidet sich für revolutionäres Müllbeseitigungsverfahren

Im vorigen Jahr verlor die Provinz Vlaams-Brabant endgültig den jahrelangen Rechtsstreit um den Bau einer Müllverbrennungsanlage in Drogenbos. Hinter den Protesten gegen den Ofen standen Bedenken wegen einer möglichen Gesundheitsgefährdung der Bevölkerung. Im September dann ver setzte dieselbe Provinz die Öffentlichkeit mit der Ankündigung in Erstaunen, dass sie den Restabfall aus den Haushalten zukünftig in einer noch zu bauenden Fibrecycle®-Anlage nach einem neuen, äußerst umweltfreundlichen Dampfbehandlungs- und Mülltrennungsverfahren entsorgen lassen will. Durch die Dampfbehandlung des Mülls wird die Umwelt nicht belastet, 90 Prozent des Mülls werden recycelt und das neue Projekt kommt Staat und Steuerzahler um vieles billiger. Zu schön um wahr zu sein?

werd enkele jaren geleden ontwikkeld door 2 professoren aan de universiteit van Alabama (VS) en de rechten op het gebruik ervan zijn momenteel in handen het Britse bedrijf Estech Europe. Sinds april 2001 is een installatie die volgens dit procédé werkt al operationeel in Porthcawl in Wales, en zijn verschillende andere projecten in ontwikkeling in de VS en in Europa. Biffa heeft de exclusiviteit voor de bouw ervan in België en plant in het kader van de verwerking van het Vlaams-Brabantse huisvuil een eerste installatie met een capaciteit van 150.000 ton in de regio Vilvoorde. Daarom is de Biffa-directie op zoek naar een locatie in de omgeving van Vilvoorde en het kanaal Brussel-Willebroek, maar een definitieve terreinkeuze was midden december, bij het ter perse gaan van RandKrant nog niet gemaakt.

Vilvoorde kandidaat voor nieuwe installatie

Over de precieze inhoud van het contract onderhandelt de Biffa-directie nog met de provincie en de intercommunales. Als die onderhandelingen zijn afgerond, zullen de

Corinne Olbrechts echter al aan 'zich met alle toegelaten middelen binnen en buiten de gemeenteraad hiertegen te zullen verzetten'. Volgens hen staat de leefomgeving in Vilvoorde, onder meer door de vele afvalverwerkingsinstallaties en andere hinderlijke infrastructures, nu al sterk onder druk en is het ook nog niet bewezen dat de installatie geen hinder zal meebrengen voor de omgeving. Dit laatste werd vorig jaar september overigens ook als bezwaar aangevoerd door de Agalev-raadsleden (thans Groen!) in de Vlaams-Brabantse provincieraad.

Een schadeclaim van 10 miljoen euro

In de mededeling waarmee de provincie Vlaams-Brabant op 17 september van vorig jaar de keuze voor Biffa motiveerde, werd nadrukkelijk gesteld dat niet de milieuvriendelijkheid of bedrijfszekerheid - op deze criteria scoorden de twee andere overblijvende kandidaten even goed - maar wel het markante prijsvoordeel doorslaggevend is geweest. Omdat er momenteel op Vlaams-Brabants grondgebied geen verwerkingsinstallatie aanwezig is voor huishoudelijk restafval hebben de diverse afvalintercommunales dure korte-termijncontracten lopen met afvalverwerkers elders in Vlaanderen. De transportkosten van dit afval stuwen de kostprijs verder de hoogte in. In vergelijking met de huidige situatie zou het Biffa-project goed zijn voor een totale besparing van 2 miljoen euro per jaar of gemiddeld 4 euro per jaar en per gezin op de totale Vlaams-Brabantse afvalverwerkingsfactuur.

Luc Vanheerentals

FOTO: BASCAL VIGNERON

intercommunales het contract nog moeten voorleggen aan hun gemeenten. De bouw van de installatie zal naar schatting 19 miljoen euro kosten. Biffa hoopt tegen eind 2004 alle vergunningen op zak te hebben zodat de installatie eind 2005 operationeel kan zijn. Een belangrijk punt dat tijdens deze contractbespreking nog moet worden geregeld, is de wijze waarop het afval zal worden vervoerd naar de nieuwe installatie. In het kader van de openbare aanbesteding moesten de kandidaten prijzen berekenen voor het vervoer via het water en via de weg vanuit de regio's Drogenbos, Vilvoorde en Leuven. Als voor afvalvervoer via waterlopen gekozen wordt, zal dit de verwerking volgens gedeputeerde Jean-Pol Olbrechts 6 tot 8 euro per ton duurder maken. Hij hoopt dan ook dat de Vlaamse regering gezien het acute verkeersprobleem in Vlaams-Brabant financieel zal bijspringen om vervoer langs het water te helpen bekostigen.

De Vilvoordse burgemeester Jean-Luc Dehaene (CD&V) heeft laten verstaan dat hij omwille van het milieuvriendelijk karakter geen bezwaar heeft tegen de vestiging van een Fibrecycle®-installatie in zijn gemeente. De VLD-oppositie in deze stad kondigde bij monde van Jo De Ro en

We produceren meer afval, maar sorteren ook beter

Uit het eerste provinciaal milieuraapport MIRA 2002 leren we dat iedere Vlaams-Brabander in 2001 gemiddeld 493 kg huishoudelijk afval heeft geproduceerd. Daarvan was gemiddeld 166 kg per inwoner per jaar (of ongeveer 34%) niet recupereerbaar. Vergeleken met het Vlaamse gemiddelde van respectievelijk 564 en 185 kg per inwoner per jaar scoort Vlaams-Brabant goed. Toch stijgt de totale ingezamelde hoeveelheid huishoudelijk afval per inwoner nagenoeg elk jaar. Sinds 1995 ging de Vlaams-Brabander wel steeds meer selectief inzamelen. Door preventie en een nog meer doorgedreven selectieve inzameling streeft de provincie ernaar de hoeveelheid niet-recupereerbaar afval per inwoner per jaar tot 120 kg te laten dalen.

Een universiteitsprofessor van 64 jaar die in zijn eentje een Ronde van Frankrijk rijdt, inclusief de Pyreneeën en de Alpen, om geld in te zamelen voor een ontwikkelingsproject ten behoeve van doofstomme kinderen in Tanzania, het gebeurt niet elke dag!

De Nederlander Wim Blonk uit Overijse was hiermee in de lente van vorig jaar niet aan zijn proefstuk toe. Toen hij in 1999 op pensioen ging, na een loopbaan bij de Europese Commissie in Brussel, kreeg hij van zijn vrouw een trekkingfiets cadeau. Daarmee maalde hij al vele duizenden kilometers af naar onder meer Santiago de Compostella, Rome, Athene, Gibraltar, Sevilla en Boedapest. De 'vliegende Hollander' uit Overijse droomt ervan om binnenkort Amerika per fiets te doorkruisen, maar daarvoor moet hij eerst nog het fiat krijgen van zijn vrouw.

WB 'Mijn kennismaking met België dateert van 1961 toen ik ten behoeve van mijn studies economie in Rotterdam tijdens de vakantie een stage mocht doen bij de Europese Commissie in Brussel. Het jaar daarop kwam ik opnieuw naar Brussel voor een tweede stage van drie maanden. Na het beëindigen van mijn studies solliciteerde ik in 1964 met succes voor een baan bij de Europese Commissie en zo kon ik al op jonge leeftijd aan de slag. Eerst heb ik daar een hele poos gewerkt op het directoraat generaal Vervoer, tot ik in 1985 promotie maakte en afdelingshoofd Ontwikkelingshulp voor Zuidelijk Afrika werd. In 1993 werd ik directeur Zeehavens en Zeevaart en in 1995 kreeg

FOTO: PATRICK DE SPEEGHARE

Professor Wim Blonk fietst kloven dicht

ik van Neil Kinnock, de huidige ondervoorzitter van de Europese Commissie, de opdracht om een nieuw directoraat op te richten waar de verschillende vervoerstacken geïntegreerd werden en waar ik verantwoordelijk was voor het vervoersonderzoekprogramma. Inmiddels werd na de splitsing van de Katholieke Universiteit Leuven, de Vrije Universiteit Brussel (VUB) opgericht en zocht men Nederlandstalige docenten met een doctorstitel die colleges konden geven. Zo kwam ik in 1970 aan de VUB terecht, waar ik nu nog twee vakken doceer: Europese integratie en Vernieuwing. In het programma van de 3de cyclus heb ik meer dan 100 studenten uit 44 verschillende landen; je waant je soms op een vergadering van de Verenigde Naties!

'Sterven' op een col, dat nooit

WB 'Tijdens mijn professioneel leven heb ik niet veel tijd gehad voor ontspanning. Wat wil je, twee banen, dat betekent veel werk en weinig nachtrust. Toen ik in 1999 afscheid nam van de Europese Commissie en een fiets kreeg van mijn vrouw, wilde ik het begin van mijn nieuwe leven vieren met een onbekommerde fietsvakantie zonder vergaderingen en zonder agenda. Het vrijheidsgevoel dat je op een fiets hebt, is ontzettend groot. Die eerste reis ging naar Santiago de

Compostella, een tocht van 2.350 kilometer die ik in etappes van zo'n 150 kilometer per dag in mijn eigen tempo heb afgelegd. Het is belangrijk om een goede snelheid te vinden die je lang kunt aanhouden. Aan het begin van de dag word ik voorbijgereden door andere wielertoeristen - iets waar ik helemaal geen probleem mee heb - maar aan het einde van dag haal ik die doorgaans allemaal weer in. Gelukkig ben ik lichamelijk sterk en kom ik na een inspanning snel weer op krachten. Na 150 kilometer op de fiets kan ik nog genieten van een lekkere maaltijd met een goede fles wijn erbij om daarna heerlijk te gaan slapen. In 2000 fietste ik naar Rome en Athene, het jaar daarna naar Gibraltar en Sevilla, en nog een jaar later naar Wenen en Boedapest. Vorig jaar heb ik de 'Tour des cent cols' in Frankrijk gedaan, de zwaarste tocht tot op heden, temeer omdat ik geen gebruik maak van een volgwagen of wat dan ook, ik neem al mijn bagage mee op de fiets. Maar je zult me nooit zien 'sterven' op een col! Als het niet meer gaat dan stop ik even, ik eet een stuk chocolade en drink wat cola en na een paar minuten ga ik weer verder. Ik gebruik geen stimulerende middelen, al merk ik dat veel recreatieve fietsers dat wel doen. De berm van de weg naar de top van de Mont Ventoux is bezaaid met lege tubetjes en ampullen van weet ik veel welke pepmiddelen. Als je zelf lange afstanden fietst, besef je pas wat het voor een opgave is voor wielrenners om bijvoorbeeld de Ronde van Frankrijk te rijden. Maar overdrijven doe ik nooit. Fietsen is voor mij rustgevend en de ideale manier om van het landschap te genieten. Ik kan ook heel goed nadenken als ik fiets én het is daarenboven gezond! Ik kan het iedereen met rugproblemen aanraden. Vroeger moest ik soms uit mijn wagen kruipen omdat ik rugpijn had, nu heb ik nergens meer last van.

Professor Wim Blonk bridges chasms on his bicycle

A 64-year-old university professor who undertakes a Tour de France, including the Pyrenees and the Alps, all on his own to raise money for a development project for deaf and dumb children in Tanzania? That's certainly something out of the ordinary! And Dutchman Wim Blonk from Overijse was certainly no novice when he undertook this amazing journey in the spring of last year. When he retired from his job with the European Commission in Brussels in 1999, his wife gave him a touring bike as a retirement present. He's already covered thousands of miles with it, travelling to - among other places - Santiago de Compostella, Rome, Athens, Gibraltar, Seville and Budapest. The 'Flying Dutchman' of Overijse dreams of crossing America on his bike one day soon, but first he has to get the green light from his wife.

De spieren die ik nauwelijks gebruikte op mijn kantoorstoel gebruik ik nu wel op de fiets.

Fietsen is ook een uitstekend middel om het toerisme te bevorderen, ik ben een groot voorstander van een Europees fietspadennetwerk. Je kan nu al met fiets van de Noordkaap naar Lisbon! Als er wegen zijn, gebruiken de mensen die ook, dat is gewoon zo. En omdat niet iedereen in een tent slaapt, ontstaan er bijgevolg ook hotelletjes en andere faciliteiten voor toeristen, wat voor heel wat werkgelegenheid kan zorgen in zogenaamde achtergebleven gebieden.

Met het openbaar vervoer is het net zo: als het er is en het is goed, dan gebruiken de mensen het. Kijk maar naar het succes van De Lijn, de Brusselse metro of de HST.

14.000 euro voor Close the Gap

Met zijn fietstochten waarvoor hij zich laat sponsoren, vergaart Wim Blonk ook fondsen voor Close the Gap, een NGO (Niet Gouvernementele Ontwikkelingsorganisatie) die er voor ijvert computer hard- en software ter beschikking te stellen van ontwikke-

lingslanden om zo de technologische kloof met de ontwikkelde landen kleiner te maken.

WB 'Het is een project dat werd opgezet door Olivier Vanden Eynde uit Tervuren, een voormalige student van mij aan de VUB. Het is een heel gemotiveerde jongen die toen hij afstudeerde als handelsingenieur mooie aanbiedingen kreeg voor banen waarmee hij veel geld kon verdienen, maar die desalniettemin koos voor ontwikkelingswerk en een klein salaris. Er zijn dus best nog wel jongeren die niet alleen aan zichzelf of aan materiële welvaart denken.

In januari van vorig jaar hebben we in het kader van een eerste proefproject 17 computers kunnen schenken aan de universiteit van Luozi (Kongo). Ook mensen uit de omliggende dorpen die nog nooit een computer hadden gezien, kunnen er kennis maken met de informatica. Nu loopt er een tweede project in Moshi (Tanzania) in het Msandaka Center, een instituut voor doofstomme kinderen. Samen

'Het vrijheidsgevoel dat je op een fiets hebt, is ontzettend groot'

met de Lions Club Ijsedal-Tervuren - waar ik lid van ben - zorgden we voor vier klaslokalen, een keuken en een slaapzaal, en nu zouden we er nog een computerlokaal bij willen om de kinderen te kunnen laten communiceren met behulp van informatica. Dat kost natuurlijk geld. Daarom zoeken we ondernemingen die computers - waarvan de harde schijven vakkundig worden leeggemaakt - willen schenken, bedrijven die het project willen adopteren en nemen we ook contact op met de overheid. Wij kunnen laten zien dat al het ingezamelde geld goed besteed wordt, dat we geen 40% administratiekosten hebben en dat ik als voorzitter van de raad van bestuur van Close the Gap alles gratis doe en geen onkostennota's indien. Het is belangrijk dat mensen weten dat alles 'clean' is. Ik ken een NGO waar niet meer dan 20% van de middelen naar het doel gaat en de directeur een maandsalaris heeft van 18.000 euro. Niet zo bij ons dus! Als ik naar Tanzania ga, betaal ik mijn reis zelf. Mijn

fietstochten kosten ook aardig wat geld, maar dat komt eveneens uit mijn eigen zak. Met mijn bescheiden Ronde van Frankrijk heb ik voor Close the Gap al bij al toch maar mooi 14.000 euro kunnen inzamelen.'

Biertje met de notaris

WB 'Mijn volgende trip brengt me misschien naar de Verenigde Staten, maar daarover moet ik thuis eerst nog 'onderhandelen'. Ik weet niet of mijn vrouw het weer zou doen, mij een fiets cadeau geven! Maar ze beseft wel dat het mijn hobby is en dat ik een vliegende Hollander ben.

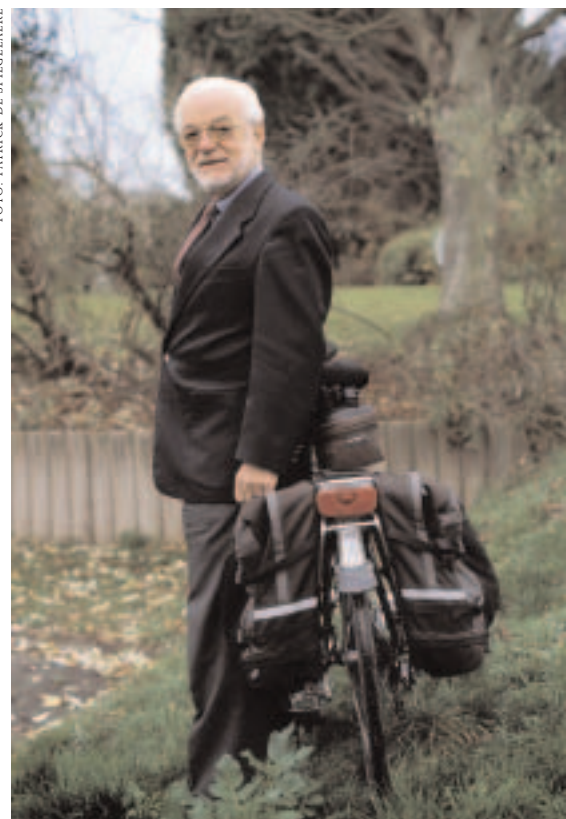
Nee, ik mis Nederland niet. Ik heb mij altijd veeleer Europeaan gevoeld dan een Nederlander. Ik woon sinds 1968 in Overijse en ga er niet meer weg. Het is hier prettig wonen in een goedelijke sfeer. Ik ben lid van de Lions Club en van de Orde van den Prince (afdeling Zaventem) en daarvoor heb ik doelbewust gekozen. Ik had op mijn werk alleen contact met buitenlanders, wat best prettig is, maar ik wilde ook graag af en toe eens een biertje gaan drinken met de notaris, de makelaar en de tandarts uit de buurt waar ik woon. Via die verenigingen kom je automatisch met zo'n mensen in contact.'

Geneviève Ostyn

Voor meer informatie over de fietstochten van Wim Blonk: www.wimblonk.com

Voor meer informatie over Close the Gap: www.closesthegap.be

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Vijf gemeenten uit Druivenstreek slaan handen in elkaar

De gemeenten Hoeilaart, Overijse, Tervuren, Huldenberg en Bertem stappen in een VIS, een Vereniging voor Intergemeentelijke Samenwerking. 'Als gemeenten op een aantal specifieke domeinen samenwerken, doen ze aan schaalvergroting. Bij hun leveranciers kunnen ze zo bijvoorbeeld betere voorwaarden bedingen, wat een forse besparing oplevert in hun uitgaven', zegt burgemeester Bruno Eulaerts van Tervuren.

De burgemeesters van Hoeilaart, Overijse, Huldenberg en Tervuren komen al enkele jaren regelmatig samen om het over gemeenschappelijke problemen te hebben. Bertem stuurde zijn burgemeester pas enkele maanden geleden voor het eerst naar dat burgemeestersoverleg. Het decreet van 6 juli 2001 van de Vlaamse Gemeenschap op de intergemeentelijke samenwerking bracht de idee om nauwer samen te werken in een stroomversnelling. 'Als gemeente heb je op de bestaande intercommunales te weinig greep. In een VIS hebben de gemeenten zelf de touwtjes weer stevig in handen. We hebben in eerste instantie een overlegorgaan opgericht dat moet nagaan welke vorm een VIS kan aannemen en of het een samenwerkingsverband met of zonder rechtspersoonlijkheid wordt', zegt Bruno Eulaerts.

Uitwisseling van duur materiaal

De Intergemeentelijke Samenwerking komt de afzonderlijke gemeenten ten goede en verhindert nodeloze uitgaven. Burgemeester Eulaerts somt voor de vuist weg een aantal voordelen op. 'In plaats van elk zo'n dure graafmachine aan te schaffen die een groot deel van de tijd wegens gebrek aan werk stilstaat, kun je beter één machine kopen die je naar de vijf of zes aangesloten gemeenten stuurt als dat nodig is. Zo blijft de machine en

haar bestuurder dag in dag uit bezig en als gemeente betaal je slechts een deel van de totale kostprijs. Dat principe geldt op alle vlakken. Je kunt allerlei materiaal uitwisselen dat je slechts een keer in plaats van vijf keer moet kopen. Je kunt ook een globale prijsofferte vragen voor de levering van informaticamateriaal of van elektriciteit in de vijf gemeenten. De oprichting van een autonoom gemeentebedrijf binnen de VIS moet ertoe leiden dat je bij aankopen de BTW terugkrijgt. Een gemeenschappelijk initiatief opzetten voor de aanwerving en de opleiding van perso-

Een dure graafmachine rendeert beter als ze in verschillende gemeenten kan worden ingezet

neel behoort eveneens tot de mogelijkheden, net zo goed als het aanwerven van één enkele specialist in een bepaalde discipline voor het geheel van de VIS. Dat geldt zeker voor een veiligheidscoördinator, een cultuurfunctionaris, een informaticadeskundige, enzovoort. De samenwerking kan ook betrekking hebben op andere domeinen. Zo kun je de scholen van de aangesloten gemeenten in één scholengemeenschap bijeen brengen. Je kunt één gemeenschappelijk informatieblad uitgeven of een streekmuseum uitbouwen. Ook de idee om het rioleringsnet via

Bruno Eulaerts

het cross boarder leasing systeem aan Amerikaanse investeerders te verkopen, laat de Tervuurse burgemeester niet los. 'Er staat nog niets vast maar het loont zeker de moeite om het aanbod van naderbij te bekijken. Hoe meer kilometer riolering je kunt 'verkoppen', hoe aantrekkelijker de voorwaarden zijn.'

Eensgezind naar hogere overheid

De vijf van de VIS willen zeker hun krachten bundelen bij het innemen van bepaalde standpunten waarmee ze naar de hogere overheid trekken. 'Ik denk onder meer aan de belastingen die we missen van de talloze buitenlanders die in de Druivenstreek wonen en die werken voor internationale organisaties in Brussel en aan een aanvullende belasting op de personenbelasting. Als groep weeg je ook zwaarder op de verdelingsregeling voor de gelden uit het gemeentefonds', besluit burgemeester Eulaerts.

Willy Fluyt

Cinq communes de la région du raisin se donnent la main

Les communes de Hoeilaart, Overijse, Tervuren, Huldenberg et Bertem s'engagent dans une ACI, une Association pour la Collaboration Intercommunale. 'Si des communes collaborent dans une série de domaines spécifiques, elles réalisent des économies d'échelle. Elles peuvent ainsi négocier de meilleures conditions auprès de leurs fournisseurs, ce qui génère une compression radicale de leurs dépenses', déclare Bruno Eulaert, bourgmestre de Tervuren. 'Au lieu de faire, chacune de leur côté, l'acquisition d'une coûteuse excavatrice qui restera à l'arrêt la plupart du temps faute de travail, il est préférable de n'acheter qu'une seule machine que l'on envoie vers les cinq ou six communes affiliées lorsque c'est nécessaire. La machine et son conducteur sont ainsi occupés jour après jour et, en tant que commune, vous ne payez qu'une partie du coût total.'

VAN 4/1 TOT 4/2

RANDUIT

A G E N D A

Mafalda Arnauth in het voetspoor van de grote fadozangeressen

Mafalda Arnauth

Het Portugese woord 'fado' is verwant met het Latijnse 'fatum', (nood)lot. Amalia Rodriguez, Dulce Pontes en Cristina Branco worden beschouwd als de belangrijkste hedendaagse vertegenwoordigers van dit muziekgenre. Mafalda Arnauth is een

jong talent die op haar manier een stem geeft aan de innerlijke verscheurdheid. Haar 'saudade' klinkt bijvoorbeeld donkerder dan bij haar voorgangers, maar geheel in de traditie van de fado zijn ook haar lie-

deren doorweven met droefgeestige poëtische bedenkingen over een existentieel gemis. De twee langspelers die Mafalda Arnauth onlangs uitbracht, vielen erg in de smaak bij de pers en het publiek. Dat ze in haar geboorteland zelfs de hitparade haalde, is niet ongewoon. Haar fado liederen verwoorden en verklanken de onderhuidse gevoelens van de hele bevolking. Tijdens haar 'candle light' concert in CC Den Horinck zijn de tafels romantisch versierd en zijn diverse kazen, wijnen en andere versnaperingen beschikbaar.

Mafalda Arnauth
Asse-Zellik, CC Den Horinck,
Noorderlaan 20
Vrijdag 23 januari om 20.30
tel. 02-466 78 21,
website www.applaus.be

Hush Hush Hush danst in harmonie met de natuur

Tijdens de nachten van de ramadan legden Tayeb Benamara en de dansers van Hush Hush Hush de laatste hand aan 'Argiles'.

In deze energieke podiumproductie combineren ze profane 'streetdance' met sacrale bewegingen. Ze proberen de vier oerelementen met de liefde te bezweren. Hun lichaamstaal zinspeelt ook op de vier seizoenen. Het minnespel ontwaakt tijdens de lente en barst in alle hevigheid los als de warmte hen een extra portie adrenaline geeft. De herfst en de winter brengen hen niet tot rust omdat ze zich voortdurend met de natuurkrachten opladen voor de volgende cyclus. De 36-jarige choreograaf Tayeb Benamara

Argiles

is afkomstig uit Algerije, maar groeide op in het Franse Toulouse, waar hij zich met een stel vrienden toelegde op acrobatische breakdance en hip hop. Op openbare pleinen en in winkelwijken gaven ze spectaculaire demonstraties. Toen Tayeb Benamara de Amerikaanse danser Wes Howard leerde kennen, kwam er een wending in zijn carrière. 'Bobo in Paradise' en een show in de Parijse Olympia zorgden voor de internationale doorbraak.

Argiles door Hush Hush Hush
Wemmel, GC De Zandloper,
Kaasmarkt 75
Donderdag 29 januari om 20.00
tel. 02-460 73 24,
website www.dezandloper.be

Hans Mortelmans & André Roels

Het oude Parijs herleeft

André Roels en de 'De nuttelozen van de nacht' brengen tijdens hun chansonconcert een hommage aan de volkswijken en cabaretgelegenheden van het oude Parijs. Aristide Bruant, die door de schilder Toulouse Lautrec met zwarte cape en rode sjaal werd vereeuwigd, is hun grote voorbeeld. In 'Le chat noir' nam deze zingende dichter geen blad voor de mond. Zijn naturalistische liederen over sociale misstanden in de achterbuurten veroorzaakten indertijd een kleine revolutie. Hij verweet zijn netjes uitgedoste toehoorders in het theaterzaaltje op de Montmartre vlakaf dat ze hun kostbare tijd zaten te verspillen. Zijn kritische commentaren en scheldtirades lokten iedere dag meer volk. Ook de vermaarde Yvette Guilbert hekelde maar al te graag het hypocriet gedrag van de burgerij. Deze voormalige variété-artieste voelde zich meer thuis bij de bohémiens in het cabaretmilieu dan bij de halfnaakte 'can can' danseressen in de Folies-Bergère. Roels en zijn begeleidingskwartet voeren vanzelfsprekend ook Georges Brassens ten tonele.

Il n'y a plus d'après: hommage au vieux Paris
door André Roels & De nuttelozen van de nacht
Wezembeek-Oppem, GC De Kam, Beekstraat 172
Vrijdag 30 januari om 20.00
tel. 02-731 43 31, website www.dekam.be

PODIUM KUNSTEN

THEATER

DONDERDAG 8 JAN

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Minis door ZT Hollandia

● 20.30

9, 10 EN 11 JAN

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

De vrek door de leerlingen van het Sint-Pieterscollege (Jette)

● 20.00, 11/1 om 15.00

ZATERDAG 17 JAN

OVERIJSJE

CC Den Blank 02-687 59 59

Begijnhofplein 11

Gezien, gezegd, gezongen

door Yvonne Walter, Antje De Boeck en Els Dottermans

● 20.30

17 EN 18 JAN

VILVOORDE

CC Het Bolwerk

02-251 94 40 (De Goubloem)

Bolwerkstraat

Kabaal in Chioggia

door JRK De Gouknopjes

● 17/1 om 20.00, 18/1 om 15.00

Minis (theater, 8/1 in Dilbeek)

ZONDAG 18 JAN

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

De laatste hongerkunste-

naar door Bob De Moor

● 15.00

23 EN 24 JAN

BEERSEL

CC de Meent 02-380 23 85

Gemeenveldstraat 34

Baas boven baas

door Echt Antwaarps Teater

● 20.00

WOENSDAG 28 JAN

DILBEEK

Recreatiecentrum Itterbeek

02-466 20 30 (CC Westrand)

Keperenbergstraat 37b

Dwangvoorstelling

door Theater Zuidpool

● 20.30

DONDERDAG 29 JAN

ASSE

CC Den Horinck 02-466 78 21

Noorderlaan 20

Gezien, gezegd, gezongen

door Yvonne Walter, Antje De Boeck en

Els Dottermans

● 20.30

30, 31 JAN EN 1 FEB

GRIMBERGEN

CC Strombeek

02-251 52 54 (Nicole Grysolle)

Gemeenteplein

Runner door Dakapo

● 20.00, 1/2 om 15.00

DANS

WOENSDAG 4 FEB

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Men need sleep door Namur

Break Sensation en Jean-Michel Frère

● 20.30

FAMILIEVOORSTELLING

ZONDAG 11 JAN

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Peter en de wolf door Warre

Borgmans en het Syrinx-Ensemble -

Men need sleep (dans, 4/2 in Dilbeek)

vanaf 6 jaar

● 15.00

ZONDAG 11 JAN

HALLE

CC 't Vondel 02-365 94 05

Possozplein 40

Gezegend Zij door Kopergieterij /

Pascale Platel - vanaf 10 jaar

● 15.00

WOENSDAG 14 JAN

LINKEBEEK

GC De Moelie 02-380 77 51

Sint-Sebastiaanstraat 14

Fanta...Zie wat ik zie

door Koppentheater Toneelkring Harlekijn

● 14.00

ZATERDAG 24 JAN

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Wilde dingen door Kopergieterij -

musical vanaf 4 jaar

● 15.00

ZONDAG 25 JAN

HALLE

CC 't Vondel 02-365 94 05

Possozplein 40

Mijn mond eet graag

spinazie maar ik niet

door De Werf - vanaf 6 jaar

● 15.00

ZATERDAG 31 JAN

BEERSEL

CC de Meent 02-380 23 85

Gemeenveldstraat 34

Prima La Musica vertelt:

Bartók - vanaf 6 jaar

● 15.00

HUMOR

9 EN 10 JAN

DILBEEK

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Wolfjizers en Schietgeweren

door Kommil Foo - The best of (uitverkocht)

● 20.30

ZATERDAG 10 JAN

BEERSEL

CC de Meent 02-380 23 85

Gemeenveldstraat 34

Pomposo door De Frivole Framboos

● 20.00

FOTO: FELIX TIREY

Yvonne Walter, Els Dottermans en Antje De Boeck (theater, 17/1 (Overijse) en 29/1 (Assse))

Les Founambules
(humor, 24/1 in Kraainem)

VRIJDAG 23 JAN

LINKEBEEK

GC De Moelie 02-380 77 51
Sint-Sebastiaanstraat 14

Bonjour Micro

● 20.30

VRIJDAG 23 JAN

MEISE

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69

De Groote Boodschap

door Theatergezelschap Busstop

● 20.30

ZATERDAG 24 JAN

KRAAINEM

GC De Lijsterbes 02-721 28 06
Lijsterbessenbomenlaan 6

Campingpong

door Les Founambules

● 20.00

Raf Coppens (humor, 30/1 in Rode)

VRIJDAG 30 JAN

SINT-GENESIUS-RODE

GC De Boesdaalhoeve 02-381 14 51
Hoevestraat 67

Lang zal hij leven! 10 jaar Raf Coppens

● 20.00

VRIJDAG 30 JAN

VILVOORDE

CC Het Bolwerk 02-255 46 90
Bolwerkstraat 17

Bukken! door De Schedelgeboorten

● 20.30

LITERAIR

DINSDAG 6 JAN

BEERSEL

CC de Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34

Literair café Zenne en zo:

Nieuwjaarsbrieven

● 20.00

DONDERDAG 15 JAN

VILVOORDE

Plaatselijke Openbare bibliotheek
02-255 46 90 (CC Het Bolwerk)
Grote Markt 9

Schijversparcours:

Chris De Stoop

● 20.00

DONDERDAG 29 JAN

HALLE

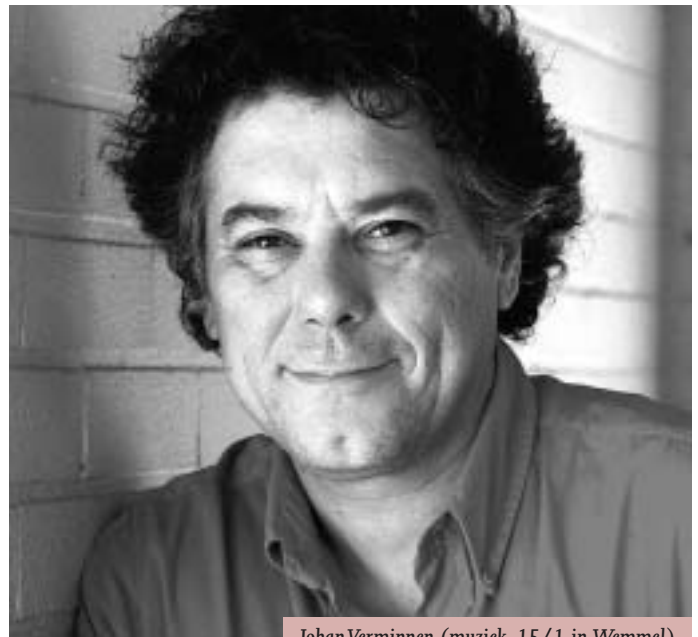
Stadsbibliotheek
02-365 94 05 (CC 't Vondel)

Basiliekstraat 124

Literair café Zenne en Zo:

Rik Wouters

● 20.00

Johan Verminnen (muziek, 15/1 in Wemmel)

DONDERDAG 29 JAN

KRAAINEM

GC De Lijsterbes 02-721 28 06
Lijsterbessenbomenlaan 6

Gedichtendag Vlaanderen met Liz & John Mace -

Engelse romantische gedichten met
illustraties

● 20.00

VRIJDAG 30 JAN

MACHELEN

G.I.S.O. (turnzaal) 02-254 12 15
(Gemeentelijke cultuurdienst)

Cornelis Peetersstraat 39

Nacht van de poëzie met o.m. prijsuitreiking van de gedichtenwedstrijd

● 20.00

DINSDAG 3 FEB

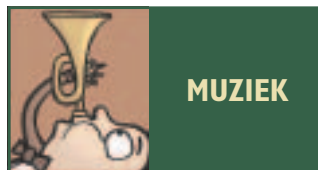
BEERSEL

CC de Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34

Literair café Zenne en zo:

Wim Opbrouck

● 20.00

VRIJDAG 9 JAN

GRIMBERGEN

Fenikshof 02-263 03 43
Abdijstraat 20

Hip-hop night met CNN 199,

Plexus en Killatactics

● 19.30

VRIJDAG 9 JAN

OVERIJSE

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11

Jan Leyers

● 20.30

VRIJDAG 10 JAN

HALLE

CC 't Vondel 02-365 94 05
Possozplein 40

Finale Zennetoeer

● 20.00

15 EN 16 JAN

GRIMBERGEN

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein

Een avond met Raymond

door Raymond Van Het Groenewoud

● 20.15

DONDERDAG 15 JAN

WEMMEL

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75

Tegenlicht

door Johan Verminnen &
uitgebreide band

● 20.00

VRIJDAG 16 JAN

ASSE

CC Den Horinck 02-466 78 21
Noorderlaan 20

Jan Leyers

● 20.30

20 jaar GC De Bosuil

Gemeenschapscentrum De Bosuil in Jezus-Eik wordt dit jaar 20 en dat wordt een half jaar lang gevierd met tal van activiteiten waarbij de verenigingen en inwoners van Jezus-Eik centraal staan. Een greep uit het feestprogramma:

VAN 4 TOT 17 JAN

Tentoonstelling
'Maak u van Krant'
● doorlopend

ZATERDAG 17 JAN

Dorpsfeest met 'M/V kent Krant', een individuele krantenquiz met alle aanwezigen en 'Man bijt Krant', krantensketches door de verenigingen
● 20.00

ZATERDAG 7 FEB

Concert Admiral Freebee en Groep Jezus

• organisatie: Chiro
● 20.00

ZATERDAG 20 MAA

Lenteconcert met filmmuziek door de fanfare
● 20.00

ZONDAG 2 MEI

Aperitiefconcert
door Con Anima
● 11.00

ZATERDAG 15 MEI

Concert folkgroep Black Velvet
• organisatie: De Koerp
● 20.00

28 EN 29 MEI

Slotmoment met spetterende apotheose
● 19.00

Voor het volledige programma en andere info:
GC De Bosuil
Jezus-Eik/Overijse
Witherendreef 1 • tel. 02-657 31 79
e-mail info@debosuil.be
website www.debosuil.be

VRIJDAG 16 JAN

BEERSEL
CC de Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34
Dubbelconcert:
Follia! & Mairan
(Folk)
● 20.30

DINSdag 20 JAN

GRIMBERGEN
Fenikshof
02-263 03 43 (CC Strombeek)
Abdijstraat 20
Bloot & meedogenloos:
Axl Peleman
● 19.00

WOENSDAG 21 JAN

GRIMBERGEN
CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Gotf! door Compagnie KaiET
(Geert Hautekiet)
● 20.15

WOENSDAG 21 JAN

VILVOORDE
CC Het Bolwerk 02-255 46 90
Bolwerkstraat 17
Palio Parea
(Griekse muziek)
● 20.30

VRIJDAG 23 JAN

VILVOORDE
CC Het Bolwerk 02-255 46 90
Bolwerkstraat 17
Aznavoners
door Johnny Voners
● 20.30

VRIJDAG 23 JAN

DILBEEK
CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Jan Leyers (uitverkocht)
● 20.30

ZATERDAG 24 JAN

GRIMBERGEN
CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Branra (Folk)
● 20.15

ZATERDAG 24 JAN

TERVUREN
Zaal Papeblok 02-768 03 00
Pastoor Vandersandestraat 15
Willem Vermandere
● 20.30

ZATERDAG 24 JAN

VILVOORDE
CC Het Bolwerk 02-255 46 90
Bolwerkstraat 17
The Fundamentals
● 20.30

DONDERDAG 29 JAN

JEZUS-EIK/OVERIJSE
GC De Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1
Blond & Akoestisch
door De Mens
● 20.00

VRIJDAG 30 JAN

BEERSEL
CC de Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34
Jan Leyers
● 20.00

VRIJDAG 30 JAN

DILBEEK
CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Een avond met Raymond
door Raymond Van het Groenewoud
(uitverkocht)
● 20.30

ZATERDAG 31 JAN

OVERIJSE
CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11
Kenny Endo Taiko ensemble
(Japanse drums en percussie)
● 20.30

ZATERDAG 31 JAN

VILVOORDE
CC Het Bolwerk 02-255 46 90
Bolwerkstraat 17
Jan Leyers
● 20.30

WOENSDAG 3 FEB

VILVOORDE
CC Het Bolwerk 02-255 46 90
Bolwerkstraat 17
Het trekt hier
door Tref, Kurt Van Eeghem en
Ad Cominotto
● 14.30

WOENSDAG 4 FEB

VILVOORDE
CC Het Bolwerk 02-255 46 90
Bolwerkstraat 17
Les Cerveaux Lents
(folk/wereldmuziek)
● 20.30

De Mens (muziek, 29/1 in Jezus-eik)

NIET TE MISSEN NIET TE MISSEN NIET TE MISSEN

APERITIEFCONCERT

Joodse klezmer muziek met vaart

De uitbundige concerten van klarinettist Peter Merckx en pianist Alex Roosemeyers zijn niet bedoeld om stilte naar te luisteren. Hun opwindende 'klezmer' melodieën zijn in feite vrolijke dansmuziek.

Dit specifiek joods muziekgenre kwam tot bloei tijdens de grote emigratiegolven. De rondreizende instrumentalisten, die letsanim of klezmorim werden genoemd, luisterden belangrijke religieuze evenementen en huwelijksfeesten op. Peter Merckx was ooit nog

leerling van de bekende klarinettist Walter Boeykens, terwijl zijn muzikale bondgenoot meesterkursussen aan het Salzburgse Mozarteum volgde. Ze leerden elkaar kennen in een Latems café.

Liever dan hun inspiratiebronnen te imiteren, opteert het duo

Roosemeyers voor eigenzinnige arrangementen en nieuwe composities. Eigenlijk wordt er onvervalste akoestische soul gespeeld.

Jewish Soul Music door Duo Roosemeyers Sint-Genesius-Rode, GC De Boesdaalhoeve, Hoevestraat 67

Zondag 18 januari om 11.30

☎ tel. 02-381 14 51,

website www.deboesdaalhoeve.be

TONEEL

Onderhuidse vijandschap tussen blank en zwart

Het oeuvre van de Franse schrijver Bernard-Marie Koltès, die vijftien jaar geleden aan aids overleed, is freudiaans getint. De personages klampen zich vast aan hun identiteit, maar zoeken toch vergeefs aansluiting bij de anderen. Ruud Gielens regisseert bij Theater Antigone 'Gevecht mé ne neger en honden'. Het stuk speelt zich af op een West-Afrikaanse bouwwerf. Daar wordt het gerucht verspreid dat één van de zwarte arbeiders tijdens een werkongeval het leven liet, maar als zijn broer het lijk wil ophalen, is dat nergens te bespeuren. De drie blanken zitten verveeld met de zaak. Ook de honden laten grommend hun ongenoegen blijken. De rouwende man bestookt de werklieden met prangende vragen.

De spanning stijgt omdat zijn gesprekspartners hem nauwelijks tolereren op hun territorium.

Gevecht mé ne neger en honden door Theater Antigone

Grimbergen, CC Strombeek, Gemeenteplein

Zaterdag 17 januari om 20.15

☎ tel. 02-263 03 43,

website www.cstrombeek.be

KLASSIEKE MUZIEK

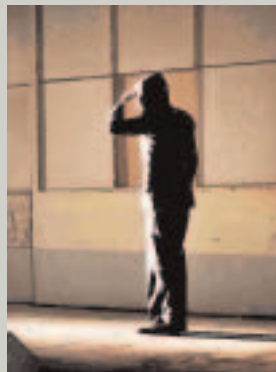
Paul Dombrecht dirigeert Chapelle de Lorraine

Toen Karel Alexander van Lotharingen als gouverneur-generaal van de Oostenrijkse Nederlanden in Brussel resideerde, beschikte hij over een eigen hofkapel.

En die was er niet alleen om zijn aanzien te verhogen. Net als keizerin Maria Theresia die hij vertegenwoordigde, was hij verslingerd op muziek. Het repertoire moest echter op zijn smaak worden afgestemd, waarbij galante en komische composities zijn voorkeur genoten. Tot de vijftien instrumentalisten en acht zangers die hij permanent in dienst had, behoorden er ook beroemde musici en toondichters zoals Pieter van Maldere en Joost Boutmy, die soms met Karel Alexander meereisden naar Wenen. De kapel luisterde ook geregeld de liturgische vieringen in de Onze Lieve Vrouw op de Zavel kerk op. De Chapelle de Lorraine is een Brabants ensemble dat de traditie van dit soort barokconcerten nieuw leven inblaast. Paul Dombrecht, die met de ensembles Il Fondamento en Octophoros faam verwierf in de wereld van de oude muziek, dirigeert uitzonderlijk

Chapelle de Lorraine

Gevecht mé ne neger en honden

FOTO: KURT VAN DER ELST

het nieuwjaarsconcert dat door het Davidsfonds van Overijse en GC De Bosuil wordt georganiseerd.

Nieuwjaarsconcert door Chapelle de Lorraine & Paul Dombrecht

Jezus-Eik/Overijse, kerk,

Donderdag 15 januari om 20.00

☎ tel. 02-657 31 79, website

www.debosuil.be

FAMILIEVOORSTELLING

Stripfiguren winnen de legendarische slag bij Hastings

Allerdaagse voorwerpen worden in de voorstellingen van Riëks Swarte sprookjesrekwisieten. De inventieve Nederlandse theatermaker bracht met een minimum aan middelen naast Piet Konijn en andere beesten van Potter die menselijke eigenschappen krijgen toegedicht, ook

huiveringwekkende griezelverhalen en sentimentele melodrama's op de planken. Het gigantische tapijt van Bayeux inspireerde Swarte al jaren geleden tot een grappige encenering van de krijgshaftige personages die dit kostbare kunstwerk bevolken.

Het vermaarde 'tapijt' is een geborduurde linnen doek van 70 meter lang en 50 cm hoog. Hierop is de slag bij Hastings van 1066 uitgebeeld, waarbij hertog Willem van Normandië - sindsdien de 'Veroveraar' genoemd - erin slaagt Engeland te veroveren. Het doek bevindt zich in het voormalig bisschoppelijk paleis van Bayeux dat thans een museum is.

In deze nieuwe versie laat Swarte vier spelers optreden die veel gelijk-nis vertonen met onvermoeibare stripfiguren. Hun strijdros is niet van vlees en bloed, maar bestaat slechts uit een paar planken. Ondanks die beperkte toneelbezetting wordt de slag bij Hastings toch overtuigend gereconstrueerd.

Het tapijt

Het tapijt door Toneelschuur - Riëks Swarte (vanaf 10 jaar)

Dilbeek, CC Westrand, Kamerijklaan

Zaterdag 17 januari om 20.00

☎ tel. 02-466 20 30,

website www.applaus.be

Ludo Dosogne

KLASSIEK

**ZATERDAG 10 JAN
SINT-PIETERS-LEEUV**

Sint-Lutgardiscentrum
02-532 01 43

(Kon. Harmonie Sinte-Lutgardis Zoon)
A. Quintusstraat
Jaarlijks winterconcert door
de Koninklijke Harmonie Sinte-Lutgardis
Zoon, optreden van het Groot Harmonie-
orkest o.l.v. Willy Clabos en van de

Samenspelklas o.l.v. Dirk Goossens
● 19.30 stipt

ZONDAG 18 JAN

WEMMEL
GC De Zandloper 02-460 73 24

Kaasmarkt 75
Licht klassiek in Weense en Italiaanse stijl
door het Dendermonds Symfonisch
Orkest, het Leeds Gemengd Koor
Entousiasmus en Joy in Art (Wezembeek-
Oppem)
● 15.00

DONDERDAG 22 JAN

DILBEEK
CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
Concert
door het Vlaams Harmonieorkest
● 14.00

VRIJDAG 23 JAN

GRIMBERGEN
CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
The sound of... An Lauwereins
● 15.00 en 20.15

ZONDAG 25 JAN

MEISE
De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69
Syrinx ensemble
● 11.00

VRIJDAG 30 JAN

MEISE
De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69
Ludwig
door Michaël Pas & Jan Vermeulen
● 20.30

ZATERDAG 31 JAN

HALLE
Stadhuis
02-365 94 05 (CC 't Vondel)
Oudstrijdersplein 18
Trio Clarino
● 20.30

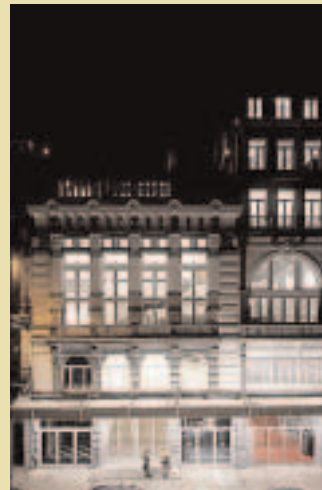
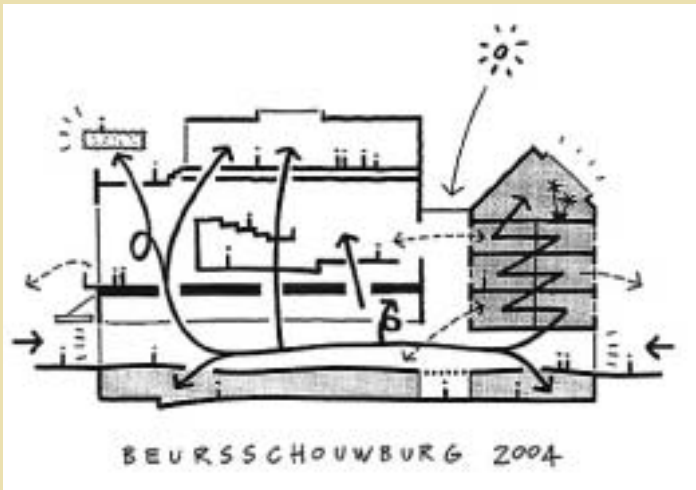
ZONDAG 1 FEB

MEISE
De Muze van Meise
02-268 61 74 (De Muze) of
02-269 17 88 (Akademie voor Muzi-
sche Kunsten)
Brusselsesteenweg 69
**Play-in voor harmonie-
orkest**
o.l.v. Gunther Carlier
● 18.30 (concert)

Vernieuwde Beursschouwburg mag gezien worden

Een knus zolderzaaltje, een stemmige filmkelder en een heuse doorloopstraat zijn de opvallendste nieuwigheden van de gerenoveerde Beursschouwburg. Ook de grote zaal en het belendende café werden ingrijpend vernieuwd. Na meer dan twee jaar onderbreking heropent de cultuurtempel in de August Ortsstraat zijn deuren.

mogelijk publiek uit Brussel en de verre omgeving. 'Dansliefhebbers zullen meer dan ooit hun gading vinden', voorspelt De Coster. 'Toen we tijdelijk in BSBis huisden, hadden we maar weinig armslag. Maar in de toekomst ontwikkelen we grootse projecten en plannen we op lange termijn. Zo zijn er al afspraken met P.A.R.T.S., de school van Anne Teresa De Keersmaeker en met het KunstenFESTI-

'Vroeger bleef veertig procent van de beschikbare ruimte ongebruikt', herinnert persverantwoordelijke Patrick De Coster zich. 'Daar waren de duiven heer en meester! We moesten dringend maatregelen nemen. Met de steun van de Vlaamse Gemeenschap hebben we een open architectuurwedstrijd uitgeschreven en die heeft duidelijk resultaat opgeleverd. De Beursschouwburg werd in het verleden al wel vaker verbouwd en gerestaureerd, maar nog nooit was er zoveel ruimte als nu.'

De belangrijkste verandering is de doorsteek naar de Karperbrug aan het Sint Goriksplein. 'Toevallige passanten kunnen voortaan dwars door het gebouw heen lopen om zich naar de achterliggende straat te begeven. Vanzelfsprekend kunnen ook daar allerlei artistieke activiteiten georganiseerd worden.'

Kunst wordt door de programmaverantwoordelijken Carine Meulders en Dirk Seghers zeer ruim geïnterpreteerd. Beiden bewegen zich op het grensvlak van de hoge en de lage cultuur met een duidelijke voorliefde voor verrassende en baanbrekende experimenten. Vanaf dit seizoen is er ook een concertcyclus met klassieke en traditionele niet-Westerse muziek. Er wordt gemikt op een zo heterogeen

VALdesArts. Door middel van een handig en gesofisticeerd modulesysteem kunnen we de grote zaal, die vierhonderd toeschouwers kan herbergen, in een handomdraai aanpassen aan de artistieke behoeften van het moment!

Liever dan een beroep te doen op 'huisartisten' werkt de Beursschouwburg met tijdelijke engagementen. Naast de podiumkunsten wordt ook aandacht geschonken aan minder voor de hand liggende disciplines als mode en grafiek. Wie van jazz en elektronische klanklandschappen houdt, komt eveneens aan zijn trekken.

'De Beursschouwburg mag weer van binnen en van buiten gezien worden', besluit een trotse Patrick de Coster. 'Met een sterk concept verlegden de architecten in samenwerking met het bureau D'Hondt-Heyninck-Parein onze horizon.'

Ludo Dosogne

**Openingsprogramma Beursschouwburg
Brussel, Beursschouwburg, A. Ortsstraat 20
Dinsdag 5 februari**

● tel. 02-550 03 50, e-mail info@beursschouwburg.be, website www.beursschouwburg.be

ZATERDAG 7 FEB**TERVUREN**

Parochiezaal Sint-Jan-Evangelist

02-769 20 80 (toerismekantoor)

Kerkstraat 23

Cecilia gaat vreemd -

muzikale wereldreis met volksliederen uit

22 landen door het Ceciliakoor Tervuren

● 20.00

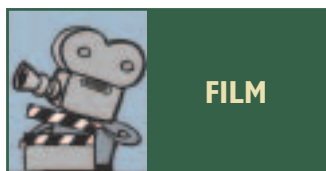
JAZZ**DONDERDAG 29 JAN****BEERSEL**

CC de Meent 02-380 23 85

Gemeenveldstraat 34

The Chris Joris Experience

● 20.30

FILM**ZONDAG 4 JAN****BEERSEL**

CC de Meent 02-380 23 85

Gemeenveldstraat 34

Les triplettes de Belleville

● 20.00

DINSDAG 6 JAN**GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43

Gemeenteplein

Whale rider

● 20.30

DONDERDAG 8 JAN**WEZEMBEEK-OPPEM**

GC De Kam 02-731 43 31

Beekstraat 172

De Zaak Alzheimer

● 20.00

ZATERDAG 10 JAN**DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30

Kamerijklaan

Prop en Bertha - poppenfilm

vanaf 4 jaar

● 14.00

ZONDAG 11 JAN**BEERSEL**

CC de Meent 02-380 23 85

Gemeenveldstraat 34

Master and commander

● 20.00

De raadselachtige wereld van Fernand Khnopff

De dromerige schilderijen en tekeningen van Fernand Khnopff (1858-1921) zijn even moeilijk te ontcijferen als een rebus. Toch wagen de samenstellers van de uitgebreid gedocumenteerde retrospectieve in het Museum van Oude Kunst een poging. Centraal hangt het beroemde mysterieuze doek 'Liefkozigen' uit de vaste collectie van het museum, waarop een roodharige luipaardvrouw is afgebeeld die met half gesloten ogen tegen een starende jongeman aanleunt. Het werk symboliseert de ongrijpbare figuren in de rest van het oeuvre van deze Belgische schilder.

Portret van Marguerite Khnopff (1887)

De Rozekruisers - geheime genootschappen met een deels alchemistische, deels Christelijke en deels humanitair-ethische oriëntatie - hebben Khnopff waarschijnlijk het meest beïnvloed. Hij was bevriend met de extravagante romanschrijver Joséphin Péladan die zelf een occulte broederschap had gesticht waarin alleen over verheven thema's mocht worden gediscussieerd. Religie, mystiek, legenden en mythen waren de belangrijkste inspiratiebronnen voor de kunstenaars die aan zijn legendarische 'Rose+Croix' salons in Parijs deelnamen. Khnopff illustreerde de esoterische boeken van de logeider, die zich Sâr of Hogepriester liet noemen. De naakte, tweeslachtige personages en de sfinxen die deze boeken sieren, lijken versteend en een Medusa met adelaarsveren is verzonken in een diepe slaap. De voorouders van Khnopff waren afkomstig uit de streek van Heidelberg. Zelf zag hij het levenslicht in Grembergen bij Dendermonde. Brugge,

waar hij het grootste deel van zijn jeugd doorbracht, leverde inspiratie voor enkele melancholische stadstaferelen. Met houtskool en zwart krijt tekende hij de oude huisjes met hun typische trapgevels als een nostalgisch visioen. Toen hij het Brugse Sint-Janshospitaal met de spiegelingen in het water schilderde, was hij al lang naar Brussel uitgeweken.

Zijn zus verschijnt herhaaldelijk in zijn werk als ideaal vrouwentype. Haar elegante verschijning belichaamt de extreme zuiverheid. Opdat ze zich niet zou bezoedelen, draagt ze steevast lange handschoenen. Khnopff ontpopte zich als een intellectuele dandy. Voortdurend zinspeelde hij op klassieke

Herinnering aan Brugge. De ingang van het begijnhof (1904)

mythes en cultboeken. Via het tijdschrift 'L'Art Moderne' kwam hij in contact met Octave Maus en Edmond Picard die met alle mogelijke middelen belangstelling probeerden te wekken voor de avant garde kunst. Hij werd één van de stichtende leden van Les XX. Voor zijn internationale doorbraak moest hij echter wachten tot 1898, toen hij de trekpleister was op de eerste en de tweede Secession tentoonstelling in Wenen. Op de huidige retrospectieve wordt hij vergeleken met de beroemde Oostenrijkse schilder Gustav Klimt, die hij zou hebben beïnvloed. Maar de vrouwen die Klimt schildert, zijn geen vage droombeelden maar gestileerde seksuele wezens.

De verwantschap tussen Khnopff en Gustav Moreau is veel duidelijker. Allebei drukten ze zich het liefst uit in esoterische stemmingsbeelden waarbij de schildersmodellen bovennatuurlijke trekjes krijgen.

Ludo Dosogne

Retrospectieve Fernand Khnopff
Brussel, Museum voor Oude Kunst,
Regentschapstraat 3

Van 16 januari tot 9 mei

Open van dinsdag tot zondag van 10.00 tot 17.00

tel. 02-508 32 11,

website www.expo-knopff.be

**ZONDAG 11 JAN
OVERIJSE**

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11
Pipo en de Parelridder
● 15.00

**DINSDAG 13 JAN
GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Kill Bill
● 20.30

**WOENSDAG 14 JAN
OVERIJSE**

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11
The Matrix 3
● 20.30

**WOENSDAG 14 JAN
WEMMEL**

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75
Prinses en de trollen
● 14.30

**ZONDAG 18 JAN
BEERSEL**

CC de Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34
Kill Bill - knt
● 20.00

**ZONDAG 18 JAN
BEERSEL**

CC de Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34
Het levende bos - vanaf 6 jaar
● 15.00

**MAANDAG 19 JAN
GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Film om naar te luisteren: **Standing in the shadows of motown**
● 20.30

**DINSDAG 20 JAN
GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Intolerable cruelty
● 20.30

**WOENSDAG 21 JAN
OVERIJSE**

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11
Mystic river
● 20.30

**ZONDAG 25 JAN
BEERSEL**

CC de Meent 02-380 23 85
Gemeenveldstraat 34
Intolerable cruelty
● 20.00

**WOENSDAG 28 JAN
OVERIJSE**

CC Den Blank 02-687 59 59
Begijnhofplein 11
Master and commander
● 20.30

**VRIJDAG 30 JAN
WEMMEL**

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75
De Zaak Alzheimer
● 20.00

**VAN 7 JAN TOT 2 FEB
WEMMEL**

GC De Zandloper 02-460 73 24
Kaasmarkt 75
Fotografiecircuit Vlaanderen: Song Buk Dong door Johan Terry
● doorlopend

**VRIJDAG 16 JAN
DROGENBOS**

Museum Felix De Boeck 02-377 57 88
Kuikenstraat 6
Intro 2004 - onthulling borstbeeld Felix De Boeck en concert door Jozef Sluys (orgel), Erik Sluys (viool) en Greta De Reyghere (zang) met muziek van Johann Sebastian Bach
● 19.30

**VAN 17 JAN TOT 1 FEB
MEISE**

De Muze van Meise 02-268 61 74
Brusselsesteenweg 69
Piet Van Aken - aquarellen
● doorlopend

**VAN 17 JAN TOT 21 MAA
DROGENBOS**

Museum Felix De Boeck 02-377 57 88
Kuikenstraat 6
De genesisperiode
van Felix De Boeck
● van di tot vrij van 13.00 tot 17.00, za en zo van 14.00 tot 17.00

**TOT 31 JAN
BEERSEL**

02-356 66 78 (Dienst Cultuur Beersel)
Nieuwjaarsbrieven - op 5 locaties staat een verzameling nieuwjaarsbrieven te kijk die de inwoners van 5 deelgemeenten samenbrachten
Nieuwjaarsbrieven: van oud naar nieuws in CC de Meent, Alseberg
Nieuwjaarsbrieven: in verzen en proza in de Gemeentebibliotheek van Alseberg en Dworp
Nieuwjaarsbrieven: de prenten in beeld in de Academie Orfeus filiaal Huizingen, Torleylaan 87
Creatieve nieuwjaarsbrieven in Buurthuis Babbellot, Dworpsestraat 90, Lot
Kunst en nieuwjaarswensen (vanaf 8/1) in het Herman Teirlinckhuis, Uwenberg 14, Beersel
● doorlopend

● Op zo 11/1 doorkruisen 2 dubbeldekkers van 14.00 tot 18.00 Beersel van de ene tentoonstelling naar de andere. Vertrek naar keuze. Animatie:
Creatief literair café in CC de Meent met Roger H. Schoemans (Alseberg)
Gasttentoonstelling met Vlaanderens grootste nieuwjaarsbrievententoonstelling van Nelly Haelterman in de bibliotheek (Dworp)
Doorlopend muziek door muzikanten van de Academie Orfeus (Huizingen)
Op adem komen bij een versnapering en een drankje in Buurthuis Babbellot (Lot)
Verrassende nieuwjaarskunst in het Herman Teirlinckhuis (Beersel)

**TOT 31 JAN
WEZEMBEEK-OPPEM**

GC De Kam 02-731 43 31
Beekstraat 172
Kam Kiest voor Kunst:
Pierre Debray - schilderijen
● doorlopend

**TOT 4 FEB
GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
Hans Op de Beeck en Katrien Vermeire / Extra-Muros: Erik d'Hondt
● doorlopend

**TOT 29 FEB
GRIMBERGEN EN TERVUREN**

Met Tom & Charlotte op zoektocht in de musea: spel-parcours voor kinderen van 6 tot 12 jaar in het Museum voor de Oudere Technieken (Guldendal 20, Grimbergen) en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika (Leuvensesteenweg 13, Tervuren)
● van ma tot vrij van 9.00 tot 17.00 (MOT Grimbergen)
● van di tot vrij van 10.00 tot 17.00, za en zo van 10.00 tot 18.00 (Afrikamusuem Tervuren)

**DINSDAG 6 JAN
DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
SORBOPRA, evoluties in het Hoger Onderwijs door Fred Dhont, lector Katholieke Hogeschool Leuven
● 14.00

**WOENSDAG 14 JAN
DILBEEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
De Groote Zijderoute
door Marc Helsen
● 20.00

**WOENSDAG 14 JAN
ITTERBEEK**

Recreatiecentrum
02-532 34 69 (Velt Pedevallei)
Keperenbergstraat 37
Moeder consumptie en vadertje winst: een tragisch huwelijk door Christine Moreel
• organisatie: Velt Pedevallei
● 19.30

**DONDERDAG 15 JAN
TERVUREN**

Zaal Papeblok
02-767 73 55 (KWB Tervuren)
P.Vandersandestraat 15
Gespreksavond over Joden
• organisatie: KWB Tervuren
● 20.00

**VRIJDAG 16 JAN
JEZUS-EIK/OVERIJSE**

GC De Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1
De magische natuur: huis-,
tuin- en keukengebruik van planten, vroeger
en nu door Veronique De Smedt
• organisatie: Natuurgroepering Zoniën-
woud vzw
● 20.00

**ZONDAG 18 JAN
GRIMBERGEN**

Abdij (Ostzaal)
**De leek en de vrouw in de
kerk van vandaag.** Wat is er na
Vat.II gebeurd? door mevr. Vansteelandt,
lerares godsdienst St. Jan-Berchmanscolle-
ge Brussel
● 11.00

**DINSDAG 20 JAN
DILBEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
**De lange mars naar zelf-
standigheid van de vrouw**
door Liliane Versluis, advocate
● 14.00

**DINSDAG 3 FEB
DILBEK**

CC Westrand 02-466 20 30
Kamerijklaan
**Hoever kan Europa oost-
waarts reiken?** door prof. Katelijne
Malfliet, onderzoeksdirecteur Centraal- en
Oost-Europa KULeuven
● 14.00

CURSUSSEN**WOENSDAG 7 JAN
GRIMBERGEN**

CC Strombeek 02-263 03 43
Gemeenteplein
**Start cursus nieuwe
muziek** voor volwassenen
● 19.30

**ZATERDAG 10 JAN
JEZUS-EIK/OVERIJSE**

GC De Bosuil 02-657 31 79
Witherendreef 1
**Start cursus New-Yorkse
salsa** door Conny Guldentops
● 18.00-19.30 (beginners)
● 19.30-21.00 (gevorderden)

**10 EN 11 JAN EN
13 EN 14 MAA**

ROOSDAAL
02-360 33 94 (Karine Van der Borgh)
Erkende cursus Bach®
Bloemen Remedies - begelei-
ding door Jef Strubbe, erkend docent

**DONDERDAG 15 JAN
ZAVENTEM**

Cultuurhoeve Mariadal
02-720 23 92 (W. Buelens)
Kouterweg 2
**Opendeuravond danscur-
sus 'Alle Dansen'** met dansde-
monstraties en gratis proefles - op 22
januari start de nieuwe lessenreeks voor
beginners
• organisatie: VTB-VAB-Zaventem/
Nossegem
● 20.00

**WOENSDAG 21 JAN
GRIMBERGEN**

Charleroyhoeve
02-270 99 25 (Lut Gerber)
Start atelier Patchwork
• organisatie: Athena Brabant
● 19.30

**MAANDAG 26 JAN
WEMMEL**

Lokalen Rode Kruis 02-460 75 51
Vander Zijpenstraat 48
Start gratis EHBO-cursus
(16 sessies van 2 uur gedurende 8 weken
op maandag en donderdag), theoretische
en praktische eindproef op 29 maart,
wordt bekroond met een Europees erkend
brevet van Helper
● 19.30-21.30

**TOT JUNI 2004
GRIMBERGEN**

CC Strombeek
0485-38 89 52 (Armand Adriaenssens)
Gemeenteplein
**Stages ambachtelijk
boekbinden**
• organisatie: Brabantse Boekbindersgilde vzw

**WANDE
LINGEN****DONDERDAG 8 JAN
JEZUS-EIK**

Tamboerdreefswandeling,
samenkomst om 14.00 aan GC De Bos-
uil, Witherendreef 1 in Jezus-Eik
• organisatie: Natuurgroepering Zoniën-
woud vzw

**DONDERDAG 15 JAN
HOEILAART**

Tumulidreefswandeling,
samenkomst om 14.00 aan GC De Bos-
uil, Witherendreef 1 in Jezus-Eik
• organisatie: Natuurgroepering Zoniën-
woud vzw

**DONDERDAG 22 JAN
TERVUREN**

Voerbronnenwandeling,
samenkomst om 14.00 aan GC De Bos-
uil, Witherendreef 1 in Jezus-Eik
• organisatie: Natuurgroepering Zoniën-
woud vzw

**DONDERDAG 29 JAN
HOEILAART**

Schone-Eikwandeling, samen-
komst om 14.00 aan GC De Bosuil,
Witherendreef 1 in Jezus-Eik
• organisatie: Natuurgroepering Zoniën-
woud vzw

VARIA**ZATERDAG 10 JAN
KRAAINEM**

GC De Lijsterbes 02-721 28 06
Lijsterbessenbomenlaan 6
Nieuwjaarsreceptie met Het
Huisorkest 'Uit Volle Borst'
• organisatie: Lokale Raad Kraainem en
GC De Lijsterbes
● 19.00

**ZATERDAG 10 JAN
STERREBEEK**

Waalsestraat
Kerstboomverbranding
• organisatie: VZS, Dorpsraad, Chiro en
Tonzent
● 18.00

**21 EN 28 JAN
VILVOORDE**

02-255 46 92 (Dienst Jeugd Vilvoorde)
of 02-255 47 41 (Dienst Sport Vil-
voorde)
SWAP (activiteiten voor jongeren van
12 tot 15 jaar): 21/1 'schaatsen in
Leest' en 28/1 'sportschieten'

**31 JAN EN 1 FEB
GRIMBERGEN**

Fenikshof
02-270 90 58 (Jan Robberechts)
Abdijstraat
Jaarlijks gelegenheidsrestaurant van de
Koninklijke Harmonie De Ceciliaanen

COLOFON

Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 4 februari tot 4 maart 2004 bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 5 januari a.s.

U kunt uw gegevens faxen naar 02-767 57 86 of e-mailen naar randkrant@derand.be.

U kunt uw informatie ook per brief sturen naar ons redactieadres:

Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse, met de vermelding RandUit Agenda.

Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de Gemeenschapscentra en de culturele centra in de rand.

Om voor plaatsing in aanmerking te komen worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de rand.

REDACTIE **Petra Goovaerts.**

De pictogrammen die de verschillende rubrieken aanduiden zijn van de hand van **Floris De Smedt.**

VORMGEVING **Mega.L.Una**, Brussel

DRUK **A. De Cuyper-Robberecht**, Zele.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Henry Coenjaarts, Witherendreef 1, 3090 Jezus-Eik/Overijse.

RandUit Agenda wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Donkere wolken boven psychiatrische thuiszorg

Het Samenwerkingsinitiatief voor Patiënten met Psychiatrische problemen in de Thuiszorg, afgekort SSPiT, komt in een groot deel van de rand na één jaar werking op kruissnelheid. De resultaten zijn indrukwekkend.

Door psychiatrische patiënten van dichtbij thuis te begeleiden, kunnen vervelende en voor de maatschappij dure ziekenhuisopnames worden voorkomen. Maar boven het project hangen donkere wolken. Niemand weet hoe het op korte termijn verder moet, want federaal minister van Volksgezondheid en Sociale Zaken Rudy Demotte weigert voorsnog om budgettaire redenen het voor de overheid nochtans zuinige alternatief in Halle-Vilvoorde te subsidiëren.

Marie drinkt zich te pletter. Ze werkt in het Antwerpse en wordt aldaar opgenomen in een psychiatrische kliniek. Na enige tijd is ze helemaal clean. Ze voelt zich sterk genoeg om naar huis te gaan. Haar thuiskomst in Vilvoorde wordt grondig voorbereid. Psychiatrisch thuisverpleegkundige Toon Derison bouwt rond Marie een sterk vangnet dat haar moet helpen 'droog' te blijven. Een thuisverpleegkundige komt regelmatig langs om erop toe te zien dat Marie niet verzuimt de absoluut noodzakelijke medicamenten in te nemen. De huisarts is op de hoogte en houdt van dichtbij een oogje in het zeil. De volwassen kinderen van Marie lopen regelmatig bij haar langs en zorgen voor de noodzakelijke schouderklopjes. Marie voelt zich nog niet sterk genoeg om opnieuw voltijs aan de slag te gaan. Ze droomt ervan eerst een tijdje vrijwilligerswerk te doen. Toon Derison brengt het voor

elkaar dat ze in een ziekenhuis elke week zieke kinderen kan bezoeken. Marie is al een half jaar clean. Toon Derison: 'Zonder het netwerk was ze al wel honderd keer hervallen. Eén keer per maand komt het vangnet rond Marie bij elkaar en bespreken we de samenwerking.'

Dwangopname voorkomen

Psychiatrisch thuisverpleegkundige Nadine Van Passel kan in de Zennevallei gelijkaardige succesverhalen voorleggen. Jelle, een jonge schizofreniepatiënt heeft een dwangopname in een psychiatrisch ziekenhuis achter de rug en wil dit nooit meer meemaken. Hij wil thuis blijven. Op vraag van de huisarts ziet Nadine Van Passel toe op zijn thuisbegeleiding. Voorwaarde is wel dat Jelle ervoor zorgt dat hij iets om handen heeft. Zijn geneeskundestudies aan de universiteit heeft Jelle door zijn ziekte moeten opgeven. Hij wil nu een cursus informatica volgen. Maar dat ligt niet voor de hand, want soms hoort hij stemmen. Nadine komt wekelijks bij Jelle langs om samen met hem alle mogelijke probleemsituaties onder ogen te zien. Wat kan Jelle concreet doen als de stemmen er ineens zijn terwijl hij met de auto rijdt? Hoe moet hij reageren als ze hem toespreken terwijl hij in de les zit? Zal hij zijn probleem bij de leerkracht toelichten? Voorlopig hebben Nadine en Jelle afgesproken dat hij opschrijft wat de stemmen zeggen. Ze blijken dan immers spontaan weer te verdwijnen. Door Jelle nauwgezet op te volgen en een vangnet rond hem te bouwen, slaagt de psychiatrisch verpleegkundige erin hem uit het psychiatrisch ziekenhuis te houden. Hij is nu al zes maanden stabiel en wordt niet meer geplaagd door stemmen.

Nadine, Toon en collega Joris begeleiden van Vilvoorde tot Sint-Genesius-Rode elk een twintigtal patiënten, waarvan de helft wekelijks. Van maandag

FOTO: PASCAL YIGNERON

Toon Derison

tot vrijdag is dat hard werken, want de individuele begeleiding van psychiatrische patiënten thuis is intensief. 'Het blijft aan je kleren zitten', zegt Toon Derison. 'Door in team samen te werken met andere hulpverleners uit de thuiszorg, staan wij er als psychiatrisch thuisverpleegkundige gelukkig nooit helemaal alleen voor.'

Partners op één lijn

'Nu ik psychiatrische patiënten thuis begeleid, merk ik hoe vruchtbaar het is de verschillende partners in de thuiszorg rond de tafel te brengen', zegt Nadine Van Passel. 'Ik denk hier aan het geval van een paranoïde vrouw die eigenlijk uit haar huis weg moest. Het was aanvankelijk een hopeloze zaak omdat de dame erin slaagde bij verschillende hulpverleners telkens een ander verhaal op te dissen. We zijn toen met alle hulpverleners samen rond de tafel gaan zitten om te over-

leggen wat voor haar de beste oplossing zou zijn. Ieder van ons heeft de oplossing die daarbij uit de bus kwam bij de patiënte bepleit en de verhuis naar de meest geschikte woonvorm gecoördineerd. Omdat wij coördineren, is het voor andere partners zoals het OCMW bijvoorbeeld, gemakkelijk om met ons samen te werken. Zo gaf een dame met een manische problematiek onbeschrijfelijk veel geld uit. We hebben met het OCMW onderhandeld over de aanstelling van een voorlopige bewindvoerder.'

Thuiszorg pure noodzaak

In de hele regio Halle-Vilvoorde waar meer dan een half miljoen mensen wonen, zijn maar drie psychiatrische thuisverpleegkundigen aan de slag - twee in de Noordrand en een in de Zennevallei. Dat is bitter weinig, te meer omdat psychiatrische ziekten zo frequent voorkomen. Eén op honderd mensen is schizofreen, depressiviteit is zowat de meest voorkomende ziekte in onze moderne samenleving en steeds meer mensen kampen met een alcohol- of drugsverslaving.

'We pleiten er al meer dan 25 jaar voor om psychiatrische patiënten zoveel mogelijk thuis te begeleiden', zegt Geert Bronselaer, directeur patiëntenzorg van het psychiatrisch ziekenhuis Sint-Alexius in Grimbergen. 'In de hele streek van Halle-Vilvoorde is er maar een, eerder klein, psychiatrisch ziekenhuis. Dat is beduidend minder dan op de meeste andere plaatsen in Vlaanderen. In deze situatie is het géén luxe maar een pure noodzaak de opvang van de patiënten thuis of via beschut wonen goed te organiseren.'

Investeren in de thuisopvang is voor alle partijen interessant. De residentiële opvang in psychiatrische klinieken kost handenvol geld en de meeste instellingen zitten daarenboven eivol. Veel psychiatrische patiënten verkiezen in hun gewone omgeving te blijven, maar daar hebben ze meer dan anderen structuur nodig en een alert vangnet dat heel snel in

de gaten heeft als er iets aan de hand is. Geert Bronselaer: 'Uit ervaring weten we inmiddels dat investeren in thuiszorg rendeert. We beperken niet alleen het aantal hospitalisaties, wat financieel voordelig is, maar door psychiatrische patiënten en hun netwerk goed te ondersteunen, creëren wij een vangnet waardoor problemen minder gemakkelijk escaleren en nieuwe crisissituaties worden vermeden. Hoe beter de thuiszorg, hoe kleiner ook het risico dat deze mensen hervallen.'

In de hele regio Halle-Vilvoorde waar meer dan een half miljoen mensen wonen, zijn maar drie psychiatrische thuisverpleegkundigen aan de slag

'Niet alleen de patiënten hebben steun nodig', zegt Toon Derison. 'Ook voor familieleden is het samenwonen met een psychiatrische zieke moeilijk om te dragen. Soms komen die mensen opgebrand in het ziekenhuis aan. Similes, een vereniging die ondersteuning biedt aan familieleden van

psychiatrische patiënten, is nog veel te weinig bekend in de streek. Bovendien is het belangrijk dat de hulpverleners uit de eerste lijn - huisartsen, diensten voor gezinshulp, thuisverpleegkundigen en andere - van de expertise en ondersteuning van ons team gebruik kunnen maken.'

Subsidies blijven uit

Het project van psychiatrische thuiszorg ging in september 2002 van start en levert momenteel, mede door de grote inzet van projectcoördinator Kristien Maelstaf, mooie resultaten op. Iedereen is dan ook ontgoocheld dat federaal minister van Volksgezondheid en Sociale Zaken Rudy Demotte, net zoals zijn voorgangers Frank Vandenbroucke en Magda Aelvoet, het project niet subsidieert. Die beslissing roept vooral vragen op omdat de Vlaamse rand het op het vlak van de psychiatrische zorg met zoveel minder moet doen dan de meeste andere regio's. Toch blijven alle ogen hoopvol op de minister gericht. Zijn kabinet heeft laten uitschijnen dat er voor 2005 misschien wel budgettaire ruimte is en dus moet nu een uitweg worden gezocht om de werkingskosten van dit jaar te dekken. Geert Bronselaer: 'Wij zullen met de provincie Vlaams-Brabant die het project tot eind november 2003 financieel heeft gesteund, opnieuw aan tafel gaan zitten om te zien wat dit jaar mogelijk is. Het is in elk geval de bedoeling dat alle initiatiefnemers van het project - het psychiatrisch ziekenhuis Sint-Alexius in Grimbergen, het initiatief voor beschut wonen De Raster in Grimbergen, de centra voor Geestelijke Gezondheidszorg Ahasverus (Asse) en Passant (Halle), het Samenwerkingsinitiatief Thuiszorg Zennevallei (Halle) en het Samenwerkingsinitiatief Netwerk Thuiszorg (Asse) - de koppen bij elkaar steken om een noodoplossing uit te dokteren. Dat het project helemaal zou worden afgeblazen, lijkt in elk geval ondenkbaar.'

Marleen Teugels

Voor informatie over het project psychiatrische thuiszorg: tel. 02-306 80 44, 02-569 66 63 of 02-272 45 69
Similes - Vereniging voor familieleden en vrienden van personen met psychiatrische problemen: tel. 016-23 23 82

Nadine Van Passel

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Mijn belangstelling voor politiek wordt tegenwoordig vergiftigd door mijn weerzin voor het gedoe van de politici. Ik wil het allemaal niet meer volgen. Dat Freya Van den Bossche een acuut consumentenprobleem aan een commissie van deskundigen zal toevertrouwen. Dat Geert Bourgeois in de weer is met het voortbestaan van zijn splinter- of restpartijtje en met zijn eigen voortbestaan als politicus. Dat Bart Somers als 'Vlaamse minister-president' optreedt terwijl hij vooralsnog beter was in de rol van burgemeester van Mechelen. Ik kan de pastoorstsem van Yves Leterme niet meer horen en de rotte tanden van Hugo Coveliers niet meer zien, voel weerzin én onverschilligheid. Het politieke brandje van de dag dooft wel vanzelf, denk ik terwijl ik in de krant doorblader naar cultuur en sport.

Maar dan komt er toch weer een moment dat iets politieks me interesseert en me ernstig genoeg lijkt om het in de gaten te houden. Dat Steve Stevaert de lijst van populaire politici aanvoert, is dat een goede of een slechte zaak? Ik vind het goed dat hij onder anderen Guy Verhofstadt voorafgaat, ik vind het slecht dat hij scoort met een aanpak die 'de mensen' eerder oproept tot gezelligheid dan tot solidariteit. Spreekt hij niet te veel de individuele mens aan over zijn eigenbelang en te weinig de verzameling mensen over hun collectieve belang?

Gelukkig heb ik een politieke mentor: de socioloog Luc Huyse die al sinds de jaren zeventig een antwoord geeft op de politieke vragen die ik stel. Zonder dat hij Steve Stevaert bij naam noemde, zei Huyse onlangs dat er onder de politici ook iemand mag zijn die de emotionele intelligentie heeft om met de mensen om te gaan.

Over politiek

'Liever iets later een consistente gedachte dan te vroeg een losse flodder.' Dat moet ik onthouden, dacht ik meteen toen ik het hoorde - een richtlijn voor wanneer ik schrijf en praat. Met dank aan de aangever ervan, politicus Jos Geysels, de voormalige partijsecretaris van de groenen. Hij stelde het nieuwe boek van socioloog Luc Huyse voor, en wie zoals Geysels thuis is in een wereld waarin de losse flodders je om de oren vliegen, waardeert waarschijnlijk des te meer een consistente gedachte.

Waarna hij ook zei, dit keer wel uitdrukkelijk verwijzend naar Stevaert, dat er niet teveel zulke (al te vlug al te populaire) politici moeten opstaan. Jaja, denk ik sindsdien en probeer ik nu in mijn eigen woorden op te schrijven: één Stevaert maakt behalve zichzelf ook de politiek populair, wat een goede zaak is; veel Stevaerts zouden de politiek behalve met populariteit ook met populisme overladen, wat een slechte zaak zou zijn.

De Belgische politiek is overigens wel wat anders dan de populariteitsgraad van de socialistische partijvoorzitter, en het is net de verdienste van Luc Huyse dat hij zich minder bezighoudt met de voorbijgaande politieke fenomenen dan met de belangrijke politieke ontwikkelingen. Het is dan ook een extra goede zaak dat de trilogie van Huyse over de Belgische politiek nu verzameld is tot één boek Over

politiek, met bij wijze van vervolg daarin ook een vierde deel, *Vernieuwbouw*. In 440 bladzijden beschrijft en duidt Huyse wat zijn vooroorlogse en mijn naoorlogse generatie aan politieke gebeurtenissen en ontwikkelingen hebben meegemaakt. Hij doet dat in de taal die hij, ter vervanging van een saai en voor leken onbegrijpelijk jargon, pas-klaar ontworpen heeft voor wat hij wil zeggen: kort en beeldend, aan de hand van rake voorbeelden en citaten, met hernemingen en aankondigingen die verduidelijken en niet vertragen. 'In boutadevorm uitgedrukt: loodgieters zijn out, 'weermannen' die dank zij hun emotionele intelligentie aanvoelen wat er in de bevolking omgaat zijn in.' Zo schrijft Huyse.

Zijn *Vernieuwbouw* staat nog in de steigers. Huyse betoogt immers dat de huidige politieke situatie er een is van overgang, onrust en hybride toestanden. Dat belet hem anders niet om als altijd consistente gedachten te formuleren - de bezonnen bedenkingen van de socioloog over de wereld vol losse flodders van de politicus. Dat Huyse daarnaast op zijn beurt vragen stelt die hij (nog) niet kan beantwoorden, belet mij niet in zijn boek antwoorden te vinden op de vragen die ik stel, bijvoorbeeld over die te sterke individualisering van de burgers in de politiek. De 'burgerdemocratie', mooi woord, goede zaak, dacht ik eerder. 'Het is niet goed als burgers als losse atomen in de sociale en politieke ruimte rondzweven', schrijft Huyse. En reken maar dat hij die gedachte stevig onderbouwt, ter lering van de Belgen en hun politici.

Brigitte Raskin

Luc Huyse, *Over politiek*, uitgeverij Van Halewyck, 440 blz., 25 euro

van huizen en tuinen

Park van Tervuren wordt in oude luister hersteld

Zoals we hier al eerder schreven, verkeert het park van Tervuren door jarenlang onzorgvuldig onderhoud in vrij slechte staat. Tot begin vorig jaar was de hele site eigendom van de federale overheid en was de Regie der Gebouwen verantwoordelijk voor het onderhoud. Het formele Franse park achter het museum en de omgeving van de Sint-Hubertuskapel en de vijvers tot aan het Spaans Huis zijn federaal eigendom gebleven. Maar de vijvers vanaf het Spaans Huis in de richting van Vossem en het Spaans Huis zelf werden wel overgedragen aan het Vlaams Gewest. Ook de vijvers rond de 'Kleine Warande' en de vijvers achter het sterrenbos, worden voortaan beheerd door het Vlaams Gewest.

Vissen toegestaan

Onmiddellijk na de overdracht van het beheer is de afdeling Bos & Groen begonnen met het opmaken van een dossier voor de renovatie van het overgedragen deel. Alle zitbanken werden al vernieuwd en de onmiddellijke omgeving van het Spaans Huis is beveiligd. Ook werd een overeenkomst afgesloten met een aannemer voor het onderhoud van de graspartijen. Al deze werken passen in de uitvoering van het stappenplan opgemaakt door de afdeling Bos & Groen voor de volledige restauratie van het park. Een eerste belangrijk onderdeel daarin is het herstel van de vijveroevers. De beschoeiing van de Vossemvijver is namelijk volledig verrot, de oevers zijn afgekalfd en zwaar geërodeerd. Dit maakt dat vissen en ook parkbezoek, vooral voor kinderen, gevaarlijk kan zijn.

Een belangrijk deel van het park van Tervuren, waaronder de Vossemvijver, dat begin vorig jaar aan het Vlaams Gewest werd overgedragen, wordt in de nabije toekomst gerenoveerd.

Het begin van de werken is gepland voor augustus 2004 en ze zouden tegen begin 2005 zijn afgerond. Vlaams milieuminister Ludo Sannen wil de Vossemvijver na de renovatie weer openstellen voor vissers. Een visvergunning van het Vlaams Gewest zal in de toe-

De afdeling Bos & Groen van het Vlaams Gewest heeft een stappenplan opgemaakt voor de restauratie van een belangrijk deel van het park van Tervuren

komst voldoende zijn om op de vijver te mogen vissen, net zoals dit voor de openbare viswaters het geval is.

Beplanting herstellen

Een volgende stap is de renovatie van het parkgedeelte rond het Spaans Huis waar in de loop der jaren veel bomen en struiken zijn verdwenen. Toen Koning Leopold II de formele tuinen bij het museum liet aanleggen in het kader van de Wereldtentoonstelling van 1897, werden ook verschillende kleinere vijvers samengevoegd tot de huidige Vossemvijver en liet hij hier tal van

zeldzame bomen en struiken planten. Het is de bedoeling om op termijn die beplanting te herstellen.

Ook het Spaans Huis tussen de Vossemvijver en de Molenvijver zal in de toekomst worden gerestaureerd. Het is een overblijfsel van de Gordaelmolen die al in 1324 werd vermeld als de 'banmolen' van de hertogen van Brabant. De inwoners van Tervuren en van Duisburg waren verplicht er hun graan te laten malen. Het gebouw, dat in erfpacht is gegeven aan de stichting Erfgoed Vlaanderen, staat sinds 1981 leeg en is ernstig onderkomen. Erfgoed Vlaanderen hoopt dat het gebouw kan worden ingepast in de cultuurtoeristische uitbouw van het park. Het kan onder meer vergaderruimte verschaffen aan lokale verenigingen, in combinatie met een horecafunctie. Hopelijk inspireert de renovatie waarmee het Vlaams Gewest nu is gestart, ook de federale overheid om haar deel van het park opnieuw de luister te geven die het verdient. Het formele Franse park achter het museum met de imposante terrassentuin en de (nu verdwenen) moestuin en fruittuin - ontworpen door de Franse architect Lainé voor de wereldtentoonstelling van 1897 - is bijvoorbeeld dringend aan restauratie toe. Ook de vijvers en kanalen rond de Warande helemaal beneden in het park, en de Warande zelf - een restant van het oude sterrenbos uit de tijd van de Oostenrijkse landvoogden Albrecht en Isabella - hebben zwaar te lijden gehad onder het slechte onderhoud.

Paul Geerts

Tervuren, Ter Vure, Op de Voer - een zijtak van de Dijle - heeft een bescheiden naam en grootse faam. Leopold II rolde een boulevard uit naar de van oudsher vorstelijke plek in het Zoniënwood. Hij had er het Koloniënpaleis laten optrekken, waarin hij tijdens de Wereldtentoonstelling in 1897 in Brussel zijn Kongostaat aan een internationaal publiek voorstelde. De expositiezalen had hij laten inrichten door vier nationale architecten en die maakten van de Kongotentoonstelling ook een manifestatie van L'Art Nouveau. Onder hen Henry van de Velde, van wie de relatie met Tervuren inniger werd dan die van zijn koning-opdrachtgever.

Henry en Maria, zij aan zij in Tervuren

'Er verdwijnen een heleboel graven op de begraafplaats van Tervuren', staat in een krantenbericht. 'Het schepen-college besliste om 482 graven waarvan de looptijd van tien jaar verstreken is, weg te halen.' Ik ga een kijkje nemen, grafoerist die ik ben. Bij de veroordeelde graven staat rood aangeplakt op een bordje dat de familie de kans op kosteloze verlenging van de concessie heeft verkeken. Zo worden mannen, vrouwen en hele gezinnen allerzeligst prijsgegeven aan de vergetelheid, terwijl hun burenen

in de dood er gekoesterd bij liggen, sommigen met een brandend kaarsje op hun steen.

Het krantenbericht over de afgeschreven graven heeft me trouwens herinnerd aan een lijstje van gekoesterde graven dat ik bewaar, de 'laatste rustplaats' van bekende Belgen. Een van hen is terechtgekomen in Tervuren, architect Henry van de Velde, zo wereldberoemd dat hij nooit in de vergetelheid geraakt - het voorrecht van grote kunstenaars en geleerden. Toen onlangs onbekend werk van hem werd ontdekt, het interieur van een rusthuis in een Pools stadje, was dat dan ook belangrijk cultureel nieuws in heel Europa. Het is even zoeken naar zijn graf, waar ik nooit een foto van zag. Tot mijn oog vanzelf valt op een graf als geen ander, een parkje van kleurige struiken waarin zij aan zij twee stèles staan, man en vrouw, Henry van de Velde 1863-1957 en Maria Sèthe 1867-1943. Boven hun namen prijken hun monogrammen, het zijne hoekig mannelijk, het hare rond vrouwelijk. Hem ken ik, maar wie was zij?

De mooie droom

Maria Sèthe was in Parijs geboren en met haar ouders naar Ukkel verhuisd, Henry van de Velde was uit Antwerpen naar Brussel gekomen. Rijke families, kunstzinnige kringen, artistieke aspiraties. Henry was als schilder begonnen en ontloopte zich tot ontwerper van meubels, huishoudgerief en alle vormen van decoratie. Nadat beiden elkaar hadden leren kennen in een artistieke vriendenkring, verzamelde Maria in Engeland de documentatie over de Arts and Crafts-beweging waarmee Henry aan de Antwerpse Academie een cursus wilde stoffereren. De spilfiguur van de Engelse leer van de kunstambachtelijke creatie was William Morris (1834-1896), die een nieuwe, romantische interieurstijl introduceerde. Maria zocht hem op en vertaalde achteraf zijn geschriften in het Frans, voor Henry, die Morris als zijn voorganger zag. 'U moet al uw krachten erop richten om uw artistieke droom te doen zegevieren', schreef Maria aan Henry in de lente van 1893. 'Deze droom is te mooi en het kan toch niet al te moeilijk zijn om hem te verwezenlijken, ook als er zich grotere moeilijkheden voordoen.' Zo werd zijn kunst ook de hare, want zij nam zich voor ervoor te zorgen dat hij zijn droom inderdaad kon verwezenlijken. Ze trouwden in 1894 en bouwden zelf hun eerste eigen huis, villa Bloemenwerf in Ukkel. Zo werd hij ook architect

26

FOTO: KLAUS-JÜRGEN SEMBACH EN BIRGIT SCHULTE (UITG.), HENRY VAN DE VELDE, EEN EUROPEES KUNSTENAAR IN ZIJN TIJD, PANDORA, 1993

Maria Sèthe en Henry van de Velde

FOTO: EDGARD ALSTEENS

Het graf van Henry van de Velde en Maria Sèthe

en zij een designer, want Maria tekende mee voor het interieur en de tuin. Bloemenwerf werd een sensatie in de kunstwereld, ook door de levensstijl die het echtpaar er ontwikkelde, een en al creativiteit en schoonheid. Henry ontwierp de jurken die Maria zowel showde als droeg. Hun leven leek origineel, maar bleef toch ook conventioneel. De geijkte man-vrouw rolverdeling, de opbouw van een gezin. Na twee maar kort levende kindjes, volgden de dochters Nele, Helen, Anne Sophie en de tweeling Tilla en Thyl. Intussen lag Ukkel achter hen, was heel Europa hun wereld. 'Nadat ik België rond de eeuwwisseling verlaten had, raakte mijn werk in mijn vaderland min of meer in de vergetelheid', noteerde Henry in de memoires die hij op hoge leeftijd schreef. Die vergetelheid was tijdelijk, maar het klopt dat, terwijl Victor Horta (1861-1947) sant in eigen land bleef, Henry van de Velde het buiten België maakte. Zijn meubels stonden in Parijs, hij kreeg opdrachten in Berlijn, hij trad in dienst van de groothertog van Weimar. Zijn gezin verhuisde mee naar daar. Maria 'was de trouwe helpster, die mij bij het uitvoeren van mijn taak steeds steunde', ge-

'Ik ben de vrouw die tot elke prijs uw geluk wil, die besloten heeft U in de strijd te begeleiden, zelfs als deze hopeloos zou zijn'

tuigde hij achteraf, een wat prozaïscher versie van wat zij hem ooit had geschreven, 'ik ben de vrouw die tot elke prijs uw geluk wil, die besloten heeft U in de strijd te begeleiden, zelfs als deze hopeloos zou zijn'. Hopeloos werd de strijd niet, moeilijk wel. Van de Velde reisde veel en had jaarlijks behoefte aan een gezondheidskuur. Hij ging om met vele kunstenaars en had innige relaties met sommige vriendinnen. Intussen beredderde zijn vrouw zijn atelier, de geldzaken inbegrepen. Zij bleef ook zijn toeverlaat en verstond de kunst om hem als het erop aankwam aan haar zijde te houden.

Het Nieuwe Huis

De Eerste Wereldoorlog maakte een einde aan de grote bloeitijd van van de Veldes activiteit en verhinderde hem - Belg in Duitsland - om op de ingeslagen weg verder te gaan. 'Wij kwamen tot het besluit dat de enige verstandige oplossing erin zou bestaan dat ik na twintig jaar afwezigheid naar mijn vaderland België zou terugkeren.' Zo staat het in de memoires en zo gebeurde het, via een omweg langs Zwitserland en Nederland, waar van de Velde werkte in opdracht van het echtpaar Kröller-Müller. Terug in België wordt hij in 1926, op zijn drieënvijftigste, directeur van het Institut Supérieur des Arts Décoratifs in Brussel en professor aan de universiteit van Gent. Daar, in Gent, zal de fameuze boekentoren voor altijd zijn terugkeer naar België markeren, elders in het land doen andere werken dat: de werkkamer van koning Leopold III, de technische hogeschool in Leuven, de interieurs van Belgische treinen, huizen in Knokke, Astene en Brussel. En in Tervuren, waar Henry en Maria hun laatste eigen huis bouwden, *La Nouvelle Maison*. 'Thans vraag ik mij vaak af hoe ik de kracht opbracht om mijn ambtelijke plichten te vervullen en daarnaast ook nog mijn private opdrachten uit te voeren, die in grote getale op

FOTO: EDGARD ALSTEENS

La Nouvelle Maison

mij afkwamen.' Zo staat het ook in de memoires, al kende Henry het antwoord op die vraag en had hij het ook zelf gegeven en opgeschreven: omdat 'de trouwe helpster' Maria hem bijstond. Dat was in de jaren negentienhonderdtwintig en -dertig in België, terwijl de kinderen op Nele na het nest uitvlogen, niet anders. Henry had het zo druk dat hij bijzonder gestresseerd geraakte en aan psychosomatische zenuwpijnen leed die hij met tranquillizers bestreed. Maar het was Maria, de jongste van beiden, die na een beroerte in 1939 bedlegerig werd. 'Voor mij brak de tijd aan waarin mijn hoofdzorg het verzorgen van mijn vrouw gold, die aan een ongeneeslijke ziekte leed', schreef Henry over de jaren van de Tweede Wereldoorlog. 'De dood van deze prachtige vrouw was een verlossing voor haar zowel als voor ons.' Maria stierf in 1943 in Tervuren en rust er sindsdien in het graf dat hij bij haar dood alvast voor hen beiden ontwierp. Henry ging na de oorlog in Zwitserland wonen tot hij er in 1957 op zijn beurt overleed, in de negentig jaar oud. Hij werd ginder gecremeerd, waarna de urn werd bijgezet in Tervuren, Henry en Maria weer zij aan zij.

Stijlvol leven

Om je van het graf van Henry en Maria naar hun laatste huis te begeven, doorkruis je Tervuren diagonaal, van de Duisburgsteenweg waaraan de begraafplaats ligt naar de zogenaamde cottagebuurt. Op de hoek van de Albertlaan en de Henry van de Velde-laan staat daar *La Nouvelle Maison* - ik wil graag schrijven dat het huis er 'prijkt', maar kan dat niet doen omdat de huidige eigenaars het huis zo te zien eerder achteloos bewonen dan koesteren.

Het laatste huis van Henry en Maria is rechtlijniger, strenger van vorm dan Bloemenwerf in Ukkel. Van de Veldes naoorlogse stijl evolueerde dan ook na de Eerste Wereldoorlog naar eenvoudiger en soberder. Maar omdat ik een leek ben in architectuur, zie ik het eerste huis vooral als de realisatie van een jong stel, het laatste als dat van een echtpaar op leeftijd. Gelukkig kan ik door de muren kijken, omdat ik mooie foto's zag van de woonkamer van *La Nouvelle Maison*, met daarin een schijnbaar eindeloze wandbibliotheek onder en tegenover de hoog zittende ramen. Het moet ook in dit huis stijlvol leven geweest zijn.

Brigitte Raskin

Ik haalde de citaten en de meeste informatie uit Klaus-Jürgen Sembach en Birgit Schulte (uitg.), *Henry van de Velde. Een Europees kunstenaar in zijn tijd*, Pandora, 1993. Ook de foto van het echtpaar van de Velde in hun Ukkelse huis Bloemenwerf, 1895, komt uit dat oorspronkelijk Duitse, monumentale boek.

FOTO'S: PASCAL VIGNERON

Sterrenkok mikt ook op groot publiek

Het gebeurt steeds vaker dat sterrenkoks het zekere voor het onzekere nemen en in het verlengde van hun klasserestaurant starten met een eenvoudige eetgelegenheden. Jongeren voelen zich sowieso meer tot dergelijke brasseriën aangetrokken en de oudere generatie gaat daar, blijkens een recent onderzoek ook steeds vaker naar toe.

Luxe

José Tourneur is de baas van het befaamde restaurant 'Des Trois Couleurs' aan de Tervurenlaan in Brussel. Die naam verwijst naar de plaats waar koning Leopold II zijn troepen kwam schouwen en waar dus de Belgische driekleur wapperde. Later kwam hier een eethuis van niveau dat al snel faam verwierf en tot de beste adressen van de hoofdstad gerekend mag worden. De kok kreeg tal van onderscheidingen en maakte van zijn restaurant de favoriete culinaire pleisterplaats voor een begoed cliënteel.

Maar zo'n luxe is niet voor iedereen weggelegd en het grote publiek schuift trouwens liever aan tafel in eethuizen met een lagere drempel, zowel wat de prijzen als de stijl betreft. Het is natuurlijk mooi meegenomen als je ook in zo'n gelegenheid kunt profiteren van de knowhow van een echte keukenprins en van zijn neus voor goede producten. In een sterrenrestaurant worden uiteraard topproducten geserveerd, die extra duur zijn omdat ze zo snel mogelijk van heinde en ver worden aangevoerd. De vis is een etmaal tevoren gevangen, de groenten zijn misschien wel diezelfde ochtend op de

Iedereen kent de aaneenschakeling van populaire eethuizen langs de Brusselsesteenweg tegenover de bedevaartkerk in Jezus-Eik. Daar is er nu weer eentje bij gekomen. Een gerenommeerde kok uit het Brusselse opende hier onlangs de nieuwe brasserie Lavinia.

vroegmarkt in Parijs gekocht... Dat moet je in een brasserie natuurlijk niet verwachten, maar als het een 'filiaal' van zo'n grote kok is, mag je er toch op rekenen dat veel ingrediënten voor de keuken langs dezelfde kanalen arriveren en van een uitstekende kwaliteit zijn.

Grootmoedersgerecht

Omdat José Tourneur zelf aan het fornuis van 'Des Trois Couleurs' blijft staan, heeft hij op zijn nieuwe adres 'Brasserie Lavinia' in Jezus-Eik de jeugdige

In het 'filiaal' van een grote kok zijn de ingrediënten voor de keuken ook van een uitstekende kwaliteit

Stéphane Frango als chef-kok benoemd. Die kent de knepen van het vak want voordien werkte hij ettelijke jaren in 'Des Trois Couleurs'. In de nieuwe brasserie worden geen verfijnde liflafjes bereid maar stoere, traditionele schotels. In overleg met Tourneur werd gekozen voor een kaart met mooie 'grootmoedersgerecht' zoals kalfs-

en varkensgehaktballetjes in tomatensaus of stoofkarbonade in geuze. Deze winter zullen nog meer van die potige schotels op het menu staan, waaronder 'gegarneerde zuurkool op Elzasser wijze zoals in Riquewihir' of 'gegratineerd Mechels witloof met aardappelpuree'. Daarnaast kunt u kiezen uit tal van mosselbereidingen, visschotels, gerechten die bij kinderen in de smaak vallen en een keur van desserts om af te sluiten. De voorgerechten kosten rond de 10 euro, de hoofdschotels 10 tot 15 euro en de desserts gemiddeld 4 euro. Er staan zeer goede, maar toch betaalbare wijnen op de kaart, die ook per glas en per 'pot lyonnais' ofwel per 50 cl worden geserveerd.

Aanwinst

Er is veel moeite gedaan om het pand een kleurig en vrolijk aanzien te geven. De voorgevel oogt modern en binnen zult u ook verrast zijn door de lichte, zonnige sfeer. Tijdens de zomer kan er ook getafeld worden op het terras aan de achterzijde. Jezus-Eik kan bogen op een lange geschiedenis van horeca-activiteit - het begon met het eethuis 'La Vieille Bannière', uitgebaat door iemand van de familie Istas, die hier ook vandaag nog alomtegenwoordig is - maar de stijl van de restaurants is nogal traditioneel gebleven. Het is dus een aanwinst voor het oord dat er nu een brasserie met zo'n uitgesproken hedendaagse inrichting is bijgekomen. **GVS**

Brasserie Lavinia, Brusselsesteenweg 663, 3090 Jezus-Eik (Overijse), tel. 02-657 26 44. Non-stop brasserieschotels, gesloten op maandag.

Schooltje voor bijzonder lager onderwijs in de wolken met oude bedrijfscomputers

Halsenhof-Kareeltje, de school voor bijzonder lager onderwijs in Alseberg, heeft de digitale trein niet gemist. De school beschikt over 35 computers en een computerlokaal waar elke klas één keer per week les krijgt. Om het ICT-project te kunnen realiseren, deed directeur Bart Tordeurs een beroep op de goodwill van een aantal grote bedrijven.

De leerlingen van Halsenhof-Kareeltje kunnen sinds een paar maanden tijdens de klasuren hun opdrachten op de computer uitvoeren en op het internet surfen in het nieuwe computerlokaal. Het ICT-project van de school voor bijzonder lager onderwijs in Alseberg is dankzij veel volharding en de steun van twee bedrijven uit de regio tot stand gekomen. 'We werden hier zoals in vele andere scholen geconfronteerd met een veel te krap budget om computers aan te kopen. De subsidies die we van de overheid krijgen, worden namelijk berekend op basis van het aantal leerlingen. We hebben maar 90 leerlingen, dus waren nieuwe computers voor onze kleine school niet haalbaar', legt directeur Bart Tordeurs uit. 'Omdat ik overtuigd was van het grote belang van het gebruik van de computer in onze school, ben ik op zoek gegaan naar een alternatief. Ik heb een hele reeks grote instanties en bedrijven aangeschreven met de vraag of ze hun afgedankte computers niet aan onze school wilden schenken. Er kwamen maar een paar positieve reacties, maar dat was voldoende om het project op de rails te zetten. Dankzij KBC en TechData beschikt onze school nu

over 35 'gerecycleerde' computers. Een computer van twee jaar in een bedrijf is oud maar voor ons is die perfect. Als we de afgedankte bedrijfscompu-

op de computer mogen maken. Voor leerlingen uit het bijzonder onderwijs is het gebruik van computers vaak minder evident dan in het gewoon onderwijs. Een aantal van hen komt uit gezinnen die het financieel niet makkelijk hebben en waar dus geen computer in huis is. Precies daarom is het belangrijk dat we de computer zoveel mogelijk in onze school integreren. Op die manier willen we vermijden dat de leerlingen een 'digitale achterstand' oplopen en het moeilijk krijgen als ze naar het secundair onderwijs overstappen', vertelt Bart Tordeurs. In het computerlokaal kunnen de leerlingen ook op het internet. De jongsten oefenen er bijvoorbeeld op educatieve sites hun muis-hand-coördinatie. De eindklassers surfen naar informatie die ze kunnen gebruiken voor hun taken.

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

'De computer is een dankbaar instrument, zeker in het buitengewoon onderwijs'

ters niet hadden gekregen, zouden we met ons budget maar drie nieuwe pc's hebben kunnen kopen.'

Digitale achterstand

In elke klas staan twee computers waarop de leerkracht terecht kan voor administratieve taken en de leerlingen oefeningen kunnen maken of teksten schrijven. 'De computer is een dankbaar instrument, zeker in het buitengewoon onderwijs. Kinderen zijn namelijk erg gemotiveerd als ze opdrachten

Pc-databank

'De overheid doet wel pogingen om ervoor te zorgen dat ICT geïntegreerd wordt in het onderwijs, maar er is volgens mij veel meer mogelijk', vindt de directeur. 'Bedrijven gooien elk jaar duizenden computers weg. Waarom niet een pc-databank oprichten waar bedrijven met hun afgedankte computers terecht kunnen voor verder gebruik in het onderwijs? Ik heb nu na lang zoeken de weg gevonden om gratis aan computers te geraken, maar eigenlijk is dat niet helemaal eerlijk tegenover andere scholen waar de nood even groot is en het budget even klein. Als je de zaak wat coördineert, kunnen afgedankte bedrijfscomputers over alle scholen verdeeld worden en dan zijn heel wat andere leerlingen en leerkrachten net zoals wij gered', besluit Bart Tordeurs.

Tina Deneyer

Meer informatie over Halsenhof-Kareeltje vindt u op de nieuwe website van de school: www.halsenhof-kareeltje.be

Une petite école de l'enseignement primaire spécial aux nues grâce à d'anciens ordinateurs d'entreprises

Halsenhof-Kareeltje, l'école de l'enseignement primaire spécial d'Alseberg, n'a pas raté le train numérique. L'école dispose de 35 ordinateurs et d'un local informatique où chaque classe a cours une fois par semaine. Afin de pouvoir réaliser le projet ICT, le directeur Bart Tordeurs a fait appel à la bonne volonté de plusieurs grandes entreprises. L'ordinateur est un instrument utile, surtout dans l'enseignement spécial. Pour nos élèves, son utilisation est souvent moins évidente que dans l'enseignement ordinaire. Plusieurs d'entre eux sont issus de familles défavorisées et ne possèdent donc pas d'ordinateur à la maison.'

RANDMAN

OP DE RAND VAN HET AVONTUUR!

HET IS EEN MOOIE WINTERDAG, EN IN HET VLAAMS PARLEMENT DOET BART SOMERS ZIJN PLANNEN UIT DE DOEKEN OM DE ERNSTIGSTE PROBLEMEN VAN ONZE SAMENLEVING AAN TE PAKKEN.

EN DUS, WAARDE MEDEWERKERS, BEN IK TOT DE CONCLUSIE GEKOMEN,

... DAT HET GROOTSTE PROBLEEM WAAR ONZE BURGERS MEE ZITTEN NIET DE ZWARE CRIMINALITEIT IS. MAAR NIET WAT IK ZOU NOEMEN: DE ONGELUKKIGE ONGELUKJES!

HET EPICENTRUM VAN DIT SOORT ONGELUKJES BLIJKT DE RAND TE ZIJN! KIJKT U ZELF MAAR EENS NAAR DE GEBEURTENISSEN DIE ZICH DAAR VANDAG ALLEEN AL HEBBEN AFGESPEELD.

ZO LIET THEO DEWITTE ZIJN TANDENBORSTEL IN DE WC VALLLEN...

O NEE!

MARIE GOEDMANS HAAR POST KWAM DOOR EEN HEVIGE WINDSTOOT IN DE GOOT TERECHT...

EN STAF ENGELEN ZIJN DVD SPELER, EXPLODEERDE NADAT HIJ ER EEN VIDEO-CASSETTE PROBEERDE IN TE PROPPEN!

DIT SOORT ZAKEN KAN NIET LANGER DOOR DE BEUGEL EN WE MOETEN ALS DE BLIKSEM TOT DE ACTIE OVERGAAN!

MET UW PERMISSIE: HOE DENKT U HIER WAT AAN TE KUNNEN DOEN MENEER DE MINISTER-PRESIDENT?

WAT MIJ BETREFT LIGT DE OPLOSSING VOOR DE HAND! WAT WIJ NODIG HEBBEN IS...

EEN SUPERHELD!

Een broek in plaats van een hoofddoek

‘Volslagen hulpeloos voelden we ons toen we in België arriveerden. We spraken de taal niet, hadden hier geen familie of vrienden. De ellende van de oorlog en de ontberingen onderweg naar hier hadden ons fysiek heel zwak gemaakt. Daarnaast moesten we beetje bij beetje weer vertrouwen leren krijgen in de mensen, want de verschrikking van de oorlog hebben we nog niet verwerkt. Zoiets vergeet je niet van de ene dag op de andere.’

Zarita Idrazova (30), haar echtgenoot Umar Albastov (40) en zontje Ahmed (5) uit Tsjetsjenië wonen nu vier jaar in Groot-Bijgaarden. Het gezinnetje klom uit een diep dal. ‘Ik dacht dat de aankomst in België het einde van onze miserie zou betekenen. Maar we werden hier van het kastje naar de muur gestuurd. Van het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen naar

het OCMW van Galmaarden en terug. Nadien naar het Klein Kasteeltje en dan naar het militair hospitaal van Nederover-Heembeek. Met een mondje Duits probeerden we ons verstaanbaar te maken. We dwaalden uren door de straten, met een zieke baby en zelf snipverkouden, want we kenden de weg hier niet.’

Knagende onzekerheid

Ook toen het gezin een voorlopig verblijf in Dilbeek kreeg toegewezen, waren de problemen niet van de baan. ‘Vier muren, een oven, enkele lege kasten en één lamp, daar moesten we

‘Als je van duizenden kilometers ver komt, is integratie echt niet zo simpel’

het mee doen. Het was net voor kerst en ijskoud. Gelukkig kregen we van behulpzame burens en van de sociaal-assistente van het militair hospitaal enkele levensnoodzakelijke spullen’, vertelt Zarita.

Ook Lut en Amélie, twee warmhartige mensen uit de buurt stonden altijd voor hen klaar. ‘Ze pasten op Ahmed zodat wij Nederlands konden studeren, want de taal leren en werk zoeken, was voor ons het allerbelangrijkste. Ik sprong dan ook een gat in de lucht toen ik na mijn stage via de VDAB bij Dexia aan de slag kon gaan. Ik krijg veel steun van mijn collega’s en ik heb ook een begrijpende baas. Mijn job is dubbel inspannend omdat Nederlands mijn moedertaal niet is, maar mijn collega’s helpen me zoveel als ze kunnen, wat het werken voor mij een stuk aangenaamer maakt.’

Umar leeft iets meer in onzekerheid. ‘Als onderhoudsarbeider krijg ik via een interimkantoor wekelijks een nieuw contract. Onze verblijfsvergunning wordt iedere keer maar met een maand

Zarita Idrazova, Umar Albastov en Ahmed

verlengd. We riskeren dus telkens het land te moeten verlaten. Die onzekerheid is allesbehalve aangenaam.’ Met zijn werkmakkers kan Umar het goed vinden. ‘Alleen hun dialect krijg ik maar niet onder de knie.’

Nooit gezien

In een andere cultuur terecht komen, was voor Zarita en Umar een overweldigende ervaring. ‘Ik heb mij vaak verbaasd’, lacht Zarita. ‘Op een blauwe maandag stond er iemand met een groot paasei voor de deur. Het gaf mij het gevoel welkom te zijn. Pas achteraf kwam ik te weten dat dit hier met Pasen traditie is. Vrouwen met kort haar en mannen met lang haar, dat had ik in Tsjetsjenië ook nooit gezien. En in Brussel word je geconfronteerd met zoveel verschillende mensen, kleuren, rassen en kledingstijlen. Daar moet je je allemaal aan aanpassen. Als je van duizenden kilometer ver komt, is integratie echt niet zo simpel, en de liefde moet zeker van twee kanten komen. Het doet deugd als mensen mij zeggen dat ik goed Nederlands spreek. Je draagt je eigen achtergrond mee en daar kom je niet zomaar van los. Maar ik sta heel open voor anderen en wil ook niet uit de toon vallen. In Tsjetsjenië dragen vrouwen een hoofddoek en nooit een broek. Met een fiets of auto had ik nooit gereden en vrouwen die turnen, dat bestaat in mijn thuisland ook al niet. In België zijn de mensen veel vrijer. Dat je hier als vrouw recht heb op een eigen leven was totaal nieuw voor ons.’

An Van hamme

Hose statt Kopftuch

‘Vollkommen schutzlos fühlten wir uns, als wir damals in Belgien ankamen. Wir sprachen die Sprache nicht und hatten hier keine Verwandten oder Freunde. Das Elend des Krieges und die Entbehrungen unterwegs hatten uns physisch entkräftet. Danach mussten wir Stück für Stück wieder lernen, den Menschen zu vertrauen, denn die Schrecken des Krieges haben wir noch nicht verarbeitet.’ Zarita Idrazova (30), ihr Ehemann Umar Albastov (40) und Söhnchen Ahmed (5) aus Tschetschenien leben jetzt seit vier Jahren in Groot-Bijgaarden. ‘Wenn man aus einem Land kommt, das tausende Kilometer entfernt liegt, ist es wirklich nicht einfach, sich zu integrieren. Man trägt seine Ursprünge mit sich und kann sich nicht so ohne weiteres davon lösen. Aber ich stehe anderen Menschen sehr aufgeschlossen gegenüber und will auch nicht aus dem Rahmen fallen’, erzählt Zarita.